

REFERAT Miljø- og Trafikudvalget 2022-25 d. 18-09-2023

Mødedato Mandag d. 18. september 2023 kl. 20:45

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Orientering om affaldsmåling nr. 17, forår 2023 og eventuel udsendelse af breve til forretningsdrivere.....	7
Disponering af DUT-mider til en effektiv indsats mod cigaretskod.....	10
Orientering om graffitimåling nr. 18, forår 2023.....	13
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om et moderne fjernvarme.....	17
Forslag til ny placering af flisen med Irmamosaik.....	20
Sorteringsanlæg til restaffald - vedtægtsbestemmelser og justeret fordeling af låneramme.....	22
Ansøgninger til pulje til grønne tiltag, mere bynatur og klima.....	24
Orientering om tilladelse til KINTO Share (Toyota DK) om opstilling af udlejningscykler på Frederiksberg.....	26
Affaldsgebyrer 2024.....	28
Godkendelse af projektmateriale for monument ved Forum til minde om frihedskampen.....	35
Lukket.....	38
Lukket.....	39
Lukket.....	40

Punkt 134: Meddelelser

00.22.04-P35-16-22

Sagsfremstilling

a. Mulighed for spørgsmål til mødesager på udvalgsrådet den 25. september

Der er flere sager på udvalgsrådet den 25. september, som bygger på en række faglige og juridiske komplekse overvejelser eller et omfattende sagsforløb - herunder særligt:

- Udviklingsplan Solbjerg Parkkirkegård
- Orientering om udbud af ladestandere til elbiler på offentlige veje – 2023
- Endelig vedtagelse af Mobilitetspolitik
- Opdatering af elbilstrategien
- Status på delebiler og justering af praksis

Udvalgsmedlemmerne vil derfor få mulighed for at stille forvaltningen spørgsmål vedr. faktuelle forhold eller sagernes juridiske eller faglige overvejelser forud for udvalgsrådet.

xt-decoration: underline;">Forvaltningen vil være at træffe på balkonen over rådhuset den 25. september kl. 14:30-15:30.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

b. Magasin Genbrug

Magasin Genbrug er et trykt magasin, som informerer om, hvordan man som borger skal håndtere sit affald korrekt. Magasinet har siden 2018 været omdelt til de ca. 61 procent af husstandene på Frederiksberg, som ikke har nej tak til reklamer og/eller lokalaviser. Fra 2024 vil forvaltningen igen omdele magasinet til samtlige husstande på Frederiksberg uagtet, om husstandene er tilmeldt nej-tak ordningen for reklamer og/eller lokalaviser.

Magasinet Genbrug - og forgængererne for dette - har siden 2007 været omdelt til samtlige husstande. I januar 2018 meddelte PostNord, at de ikke længere tilbød adresseløse forsendelser sendt "Til husstanden" som konsekvens af PostNords daværende dårlige økonomi. Der var i 2018 ikke andre virk-somheder, der tilbød omdeling af adresseløse forsendelser, hvorfor Magasin Genbrug ikke udkom i 2018. Fra 2019 kunne FK-Distribution tilbyde at omdele adresseløse forsendelser til de husstande, der i forvejen havde ja tak til reklamer og/eller lokalaviser, og Magasin Genbrug har siden da været omdelt til disse husstande. Det er nu igen blevet muligt at omdele informationsmateriale til samtlige husstande, hvis der er tale om informationer fra stat eller kommune, som er vigtige for at kunne overholde gældende lovgivning.

For at affaldet kan blive genbrugt og genanvendt korrekt, er det afgørende, at borgerne er klar over, hvilke regler der gælder for området, og hvordan de skal håndtere deres affald. Da alle husstande producerer affald, og reglerne er ens for alle, vurderer forvaltningen, at vi med fordel kan benytte os af kommunens ret til at omdele informationsmateriale til samtlige husstande.

Husstandsomdelingen vil forårsage en meromkostning på i alt ca. 100.000 kr. til distribution og tryk. Magasin Genbrug er finansieret af gebyrmidlerne, og kan finansieres i det eksisterende budget.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

c. Skiltning - information om belysningen i Søndermarken

På udvalgsrådet den 12. juni, besluttede udvalget i sagen om "Status på belysning i Søndermarken" bl.a., at belysningen i Søndermarken holdes tændt i aften- og nat-timer, med de fejl og mangler den er behæftet med, indtil der findes en permanent løsning på udfordringerne, idet der opsættes information om, at belysningen er fejlbehæftet. Forvaltningen kan oplyse, at Slots- og Kulturstyrelsen har opsat skiltning i uge 36, hvor der informeres om lysets tilstand. Skiltene er opsat ved de 5 største indgange. Skiltet er vedlagt til orientering (jf. bilag).

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

d. Orientering om status på eventuelt forsøg med lukning af veje i området ved Sløjfen

I juli 2022 blev Miljø- og Trafikudvalget orienteret om, at forvaltningen havde udsendt høringsbreve til borgere og erhvervsdrivende i området ved Sløjfen med henblik på at gennemføre et kommende forsøg med at lukke for ud- og

indkørsel for biler fra P.G. Ramms Allé og Ved Lindevangen til Peter Bangs Vej. Baggrunden for det påtænkte forsøg var, at forvaltningen havde modtaget henvendelser om, at høje hastigheder og ”smutvejs-kørsel” skabte utryghed i området.

Det blev besluttet at foretage yderligere analyser i området, inden en beslutning blev truffet. På baggrund af yderligere faglige vurderinger - suppleret af en opsamling af borgerhenvendelser og høringsvar - agter forvaltningen ikke at iværksætte et forsøg, hvor der lukkes for ud- og indkørsel for biler i det pågældende område.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

e. Foreløbige resultater af nyt serviceniveau for skybrudssikring

En ny lov om spildvandsforsyningsselskabers klimatilpasning trådte i kraft den 1. januar 2021 og indebærer bl.a., at der skal fastsættes et nyt serviceniveau for skybrud.

Frederiksberg Forsyning har for Frederiksberg Kommune igangsat første fase af beregningerne af serviceniveauet efter de nye regler. Første fase er en screening, der giver en indikation af serviceniveauet. Resultatet af screeningen peger på, at det kommende serviceniveau, som kan takstfinansieres, vil blive væsentligt lavere end det gældende 100 års serviceniveau. De nye regler indeholder en overgangsordning, så det nye serviceniveau først vil gælde for projekter, der igangsættes efter den 1. januar 2027. Projekter, der anlægges inden 2027, kan anlægges efter det gældende 100 års serviceniveau.

Resultatet af screeningen bliver forelagt udvalget ultimo 2023. Konsekvenser for skybrudssikringen af byen vil blive forelagt i forbindelse med den kommende Regnvandsplan, som sammentænker hverdagsregn og skybrudsregn. Regnvandsplanen forventes forelagt i 2024.

Københavns Kommune og HOFOR er ligeledes i gang med at screene for et nyt serviceniveau for skybrud. Deres foreløbige resultater forventes at foreligge ultimo 2023. Forvaltningerne koordinerer og undersøger i fællesskab konsekvenser for den fælles skybrudsstruktur.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

f. Ændret udkørselstidspunkt for afhentning af plast samt mad- og drikkekartoner

Frederiksberg Renovation har hidtil først påbegyndt afhentning af genanvendeligt affald kl. 8.15. Det vurderes dog nu at være nødvendigt for elskraldebilerne at køre ud kl. 5.45 for at afhente plast og mad- og drikkekartoner. Der er behov for flere tømninger i byen, og det er derfor nødvendigt at køre med to-holds skift for at sikre en effektiv drift og samtidig holde gebyret så lavt som muligt.

Frederiksberg Renovation vil i lighed med ordningen for restaffald sikre, at der ikke køres i umiddelbar nærhed af skolerne omkring kl. 8, ligesom Frederiksberg Renovation vil holde særligt øje med, om der indkommer klager over den ændrede drift.

g. Fortovsrenovering 2023

Udvalget fik den 9. januar 2023 forelagt en disponeringssag for fortovsrenovering i 2023 med en oversigt over hvilke strækninger, der forventes renoveret i 2023. Det har imidlertid været nødvendigt at ændre i programmet for fortovsrenovering, dels på grund af højere priser på materialer, hvorfor der ikke kan renoveres så meget fortov som hidtil og dels på grund af arbejder på vejene, som har forhindret udførelse.

Der var planlagt renovering på:

- Godthåbsvej, mellem Drosselvej og Duevej
- Lindevangs Allé ud for 3A-F samt overkørsel ved Finsensvej
- Smallegade, mellem Andebakken og Porcelæns Haven med forbehold for økonomi
- Marielystvej, mellem Troels-Lunds Vej og J.C. Schiøttes Vej

På grund af nedlægning af fiberledninger i området omkring Godthåbsvej, har det kun været muligt at renovere fortovet på Godthåbsvej mellem Drosselvej og Fuglebakkevej. I stedet er hele fortovet ved Pile Allé blevet renoveret, hvor der ellers kun var planlagt renovering af dele af fortovet.

På Lindevangs Allé er der fortsat et større byggearbejde, der hindrer fortovsrenovering foran byggeriet, udlægning af nyt slidlag på hele vejen samt renovering af overkørslen ved Finsensvej. Der forventes indflytning i ejendommen i efteråret 2023, hvorfor fortovsarbejderne udskydes til ultimo 2023, mens slidlagsarbejderne skydes til 2024.

I disponeringssagen blev Smallegade mellem Andebakken og Porcelæns Haven foreslået. Det har imidlertid vist sig, der ikke er ikke midler i 2023 til at renovere fortovet på denne strækning grundet prisstigninger. Overkørslerne ud for Steen

Blichers Vej og Virginiavej er dog reetableret.

Der var planlagt renovering af fortovet langs Marielystvej. Det har imidlertid vist sig, at der ikke har været økonomi til at gennemføre renoveringen i år. Derudover har beboerne været belastet af både et klimaprojekt og nedlægning af fiberledninger i 2023, hvorfor fortovsrenovering skydes til 2024. Der er i stedet renoveret fortov på Kastanievej ud for nr. 6-16.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

h. Solbjerg Parkkirkegårds anvendelse som park til hundeluftning og løb

På Miljø- og Trafikudvalgets møde den 21. august 2023, blev forvaltningen bedt om at lægge en sag på om forholdene i Solbjerg Parkkirkegård i forhold til, at den fortsat fungerer som kirkegård, men i stigende grad anvendes som park.

Det er en velkendt problemstilling, at der især på Solbjerg Parkkirkegård og Søndermark Kirkegård er udfordringer med hensynsløse hundeluftere og løbere, i det kirkegårdene anvendes rekreativt.

Der er ved alle indgange til kommunens kirkegårde opsat skilte med ”hunde skal føres i snor”. På Solbjerg Parkkirkegård er der yderligere suppleret med skilte rundt omkring på kirkegården med henstilling til at holde hunde i snor. Der har også i en periode været sat større midlertidige skilte op ved indgangene med opfordring til hensynsfuld adfærd på kirkegården, og henstilling om:

- Ikke at motionere på kirkegården
- Holde hunde i snor
- Sørge for at, hunde ikke går ind på gravsteder

Skiltningen virker kortvarigt, hvorefter den mister sin effekt. Forvaltningen vil sætte skilte op igen på Solbjerg Parkkirkegård i efteråret 2023 og til foråret 2024.

Derudover er både parkvagter og kirkegårdens medarbejdere meget opmærksomme på udfordringerne, og tager altid kontakt til hundeejere, der ikke overholder retningslinjerne. Det er dog forvaltningens oplevelse, at de ofte bliver mødt af ligegyldighed. Det bemærkes, at parkvagter og medarbejdere ikke er til stede om aftenen og tidlig morgen, hvor der også luftes hunde og motioneres, ligesom de heller ikke kan være alle steder på kirkegården samtidig.

Efter kirkegårdslovgivningen skal den aktive del af kirkegården afskærmes fra de dele af kirkegården, som med tiden overgår til park. Forvaltningen har derfor taget tiltag til dette i form af plantning af hæk omkring den aktive kirkegård, og der vil ved stier blive opsat låger til at markere overgangen mellem aktiv kirkegård og park. Når der bliver tydelige overgange mellem den aktive kirkegård og parkarealerne, vil der også være bedre mulighed for mere permanent at skilte ved overgange mellem ”park” og kirkegård.

Hvis man helt vil undgå løbere og hundeluftere på kirkegårdene skal der et forbud til. I fald Miljø- og Trafikudvalget ønsker, at forvaltningen arbejder på et forbud, vil forvaltningen udarbejde en sag herom. I den forbindelse er det dog vigtigt at vide, at der også er flere pårørende, der har deres hund med, når de besøger gravsteder på kirkegårdene.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

i. Voi opstiller udlejningscykler i byrummet fra 15. oktober 2023

Voi Denmark Aps fik i maj 2022 godkendt deres ansøgning til opstilling af udlejningscykler i Frederiksberg Kommune.

Voi valgte på daværende tidspunkt at fokusere på udlejningsløbehjul, og satte derfor cykeludlejningen i bero.

Voi har nu meddelt forvaltningen, at de er klar til at sætte udlejningscykler på gaden på Frederiksberg, og ønsker derfor at udnytte deres tilladelse pr. 15. oktober 2023.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

j. Søndagsloppetorv aflyst søndag den 10. september 2023

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 28. august 2023 at afprøve søndagsloppetorv tre søndage i sæsonen 2023. Forvaltningen har herefter annonceret loppetorvet på kommunens Facebookside.

Onsdag den 6. september var der kun booket 11 stader ud af 66 mulige. Da det ikke giver økonomisk mening at afholde et loppemarked med så få stader, har forvaltningen aflyst loppetorvet søndag den 10. september 2023. Forsøg med loppetorv ønskes udskudt til 1. halvår af 2024, således det kan annonceres i god tid.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

k. Forlængelse af haveaffaldsordningen

Forvaltningen har modtaget flere henvendelser med ønske om, at afhentning af haveaffald forlænges, da bladsæsonen har rykket sig. Frederiksberg Renovation har lavet tilpasninger i driften, og kan på den baggrund forlænge ordningen til uge 50. Det gør, at borgerne med tømning midt i november får en ekstra afhentning, og derved har mulighed for en afhentning sidst på bladsæsonen.

Tilpasningen har ingen økonomiske konsekvenser, da den kan afholdes indenfor den eksisterende drift.

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Søndermarken - defekt lys

Punkt 135: Orientering om affaldsmåling nr. 17, forår 2023 og eventuel udsendelse af breve til forretningsdrivende

05.07.01-G01-83-23

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget affaldsmåling nr. 17, der er udført i foråret 2023. Resultatet er på niveau med sidste års måling, idet der er registreret 1 % mindre skrald end i den tilsvarende måling sidste år. Cigaretskod er fortsat den mest udbredte affaldstype. Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller 6.234 styk mod 6.277 i 2022. Der er imidlertid sket en stor stigning af affald på Falkoner Allé siden sidste måling, hvilket formentlig skyldes et øget antal udeserveringer på strækningen. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om affaldsmåling nr. 17, forår 2023 til efterretning

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om affaldsmåling nr. 17, forår 2023 tages til efterretning

Sagsfremstilling

Da Frederiksberg er en bykommune med en tæt befolkning og et højt trafikalt og rekreativt pres, er der behov for ekstra opmærksomhed på affaldsmængden i bybilledet. Kommunens mange busstoppesteder, stationer og opholdsarealer skaber en øget mængde affald, hvilket imødekommes med renhold, formidling og tilpasning af affaldskurvenes placering. Også de mange byggepladser, arrangementer og udeserveringer skaber affald. Her har forvaltningen et tæt samarbejde med entreprenører og virksomheder om renhold af de berørte arealer.

Frederiksberg Kommune har siden efteråret 2012 fået foretaget en affaldsmåling to gange årligt - og siden 2019 én gang årligt - på seks udvalgte vejstrækninger på Frederiksberg. Det drejer sig om Nordre Fasanvej, Falkoner Allé, Gammel Kongevej, H.C. Ørstedes Vej, Finsensvej og Peter Bangs Vej.

På ruterne tælles henkastet affald på en rute på 500 meter på begge sider af vejen samt 15 cm ud på kørebanen. Der medtælles pizzabakker, cigaretskod, drikkekrus, fastfoodemballage, dåser, glas, byggeaffald, madaffald, papiraffald, kapsler, hundelorte, boner/kvittringer, plast, cigaretpakker, tændstikker, blade, grene, slikkepinde mv.

I rapporten vises ændringerne i procent. Det bemærkes, at de absolutte tal er forholdsvis lave, og at små ændringer derfor kan syne som store udsving, når de angives procentvis. Målingen er udført i april 2023.

Resultatet af den nyeste måling

Antallet af registrerede stykker affald er en anelse lavere end ved sidste måling i foråret 2022. Der er i alt registreret 43 færre stykker affald og cigaretskodder på de seks kilometer i 2023 i forhold til 2022.

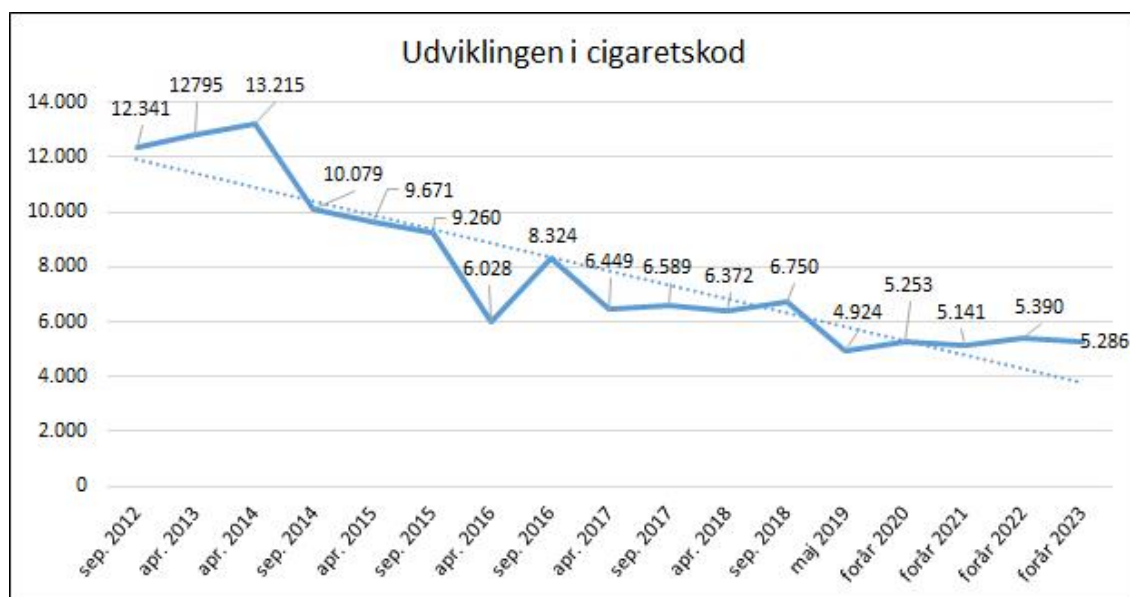
Den aktuelle rapport er vedlagt som bilag 1. Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller således 6.234 styk. De sidste fire års affaldsniveau ligger på et jævnt niveau, og der har de seneste år ikke været de store udsving i mængden af affald. Der er imidlertid sket en stor stigning af affald på Falkoner Allé siden sidste måling, hvilket formentlig skyldes et øget antal udeserveringer på strækningen.

Figuren herunder viser udviklingen i samlede stykker henkastet affald siden første måling i september 2012 og frem til seneste måling i april 2023.

I figuren ses det, at niveauet af affald har ligget på et relativt stabilt niveau med små udsving de sidste fem år.

Cigaretskod har i alle målinger været den største affaldsfraktion. I denne måling er der registreret 5.286 cigaretskod. Andelen af cigaretskod udgør i denne måling 85 pct. af hele affaldsmængden, og siden sidste måling er antallet af cigaretskod faldet med 104 styk. Det bemærkes, at der er planlagt en yderligere indsats mod cigaretskod i byrummet som følge af, at kommunerne har fået DUT-midler, der er afsat til formålet (pba. at cigaretproducenterne er pålagt et producentasvar og en afgift i forhold til cigaretfiltere) jf. sag nr. 137 på aktuelle dagsorden "Disponering af DUT-mider til en effektiv indsats mod cigaretskod".

Ruternes fordeling

Siden sidste måling er affaldsmængderne steget mest på Falkoner Allé (55 pct.) og Nordre Fasanvej (15 pct.), mens de største fald er sket på Gl. Kongevej (29 pct.) og H. C. Ørstedesvej (27 pct.). På Finsensvej er affaldsmængden øget med 8 pct., mens den er faldet med 2 pct. på Peter Bangs Vej. Der er observeret flest cigaretskod på Falkoner Allé (1.117 styk) og Nordre Fasanvej (1.012 styk). Disse to ruter har samlet set også den største andel af registreret henkastet affald, hvor Falkoner Allé står for 21 pct. og Nordre Fasanvej står for 19 pct. Ruten med færrest cigaretskod er H.C. Ørstedesvej, hvor der er optalt 725 cigaretskod.

Stigningerne dækker primært over flere henkastede cigaretskod og kategorien 'Andet', som blandt andet dækker over cigaretpakker, snusposer, tændstikker, blade, grene og slikkepinde.

Affaldsmålingen viser, at der er udfordringer med affald på Falkoner Allé på trods af, at denne renholdes dagligt, morgen og aften, samt i weekenderne. Falkoner Allé benyttes af mange mennesker dagligt, og der er med tiden kommet mange caféer og fastfood restauranter langs vejen. Dette afstedkommer meget affald. Der opstår derfor efter endt renhold hurtigt nyt affald, og der er ikke midler til at øge renholdelsesfrekvensen dette sted (grundejerbetalt renhold). Der er ligeledes

sket en stigning i tilladelser til udeservering på den strækning af Falkoner Allé, hvorpå der måles affald. Øget udeservering vil forventeligt give en øget mængde skodder og fast food-affald på strækningen. Dertil kommer, at der har været meget liv på strækningen det seneste år, blandt andet med den populære bar Bootleggers. Forvaltningen vil derfor have en øget opmærksomhed på renholdelse af den særligt befærdede del af Falkoner Allé og inddrager forretningslivet i renholdelsen ved at sende en målrettet henvendelse til de erhvervsdrivende i området med opfordring til en øget fælles opmærksomhed på håndtering af de øgede affaldsmængder. Ved samme lejlighed sendes ligeledes et brev til alle forretningsdrivende på Frederiksberg med en generel opfordring til en øget opmærksomhed på affaldsmængder, så alle løfter i flok.

På Finsensvej er stigningen primært i cigaretskod, hvor der er optalt 850 i 2023 mod 803 i 2022.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at målingens optællingsmetode udtrykker et øjebliksbillede af affaldsmængden på de seks ruter. Den aktuelle vejsituation og andre faktorer såsom byggearbejder, arrangementer i byen, kampagneførsel mv. har således indflydelse på målingens resultater. Antallet af og udviklingen i registrerede stykker affald på de enkelte ruter er altså ikke et direkte udtryk for kommunens generelle indsats for at holde Frederiksberg pæn og ren.

Renholdelsestiltag

Renholdelsesindsatsen er højt prioriteret i Frederiksberg Kommune og omfatter blandt andet daglig fjernelse af henkastet affald på kommunens veje og grønne arealer, aftenrenhold og weekendrenhold.

Ordninger som aftenrenhold og weekendrenhold bidrager til, at udsatte steder såsom metrostationer, bymidten og hovedstrøg renholdes - også uden for normal arbejdstid, hvor der er mange aktiviteter i byen. Endeligt medvirker ordningen med aftenrenhold til, at renhold af byens udsatte steder er "overstået" inden morgentrafikkens begyndelse, ligesom aftenbrugerne af byrummene oplever et generelt renere Frederiksberg.

Forvaltningen arbejder løbende med at optimere renhold og inventar for at imødekomme den store mængde affald, herunder f. eks. om affaldskurve skal rykkes, når brugen af byen ændrer sig.

Hertil bidrager også forskellige private initiativer til en renere by - f.eks. foreningen En Dråbe i Havet og Danmarks Naturfredningsforening.

Forvaltningen oplever en stigning i snusposer, som kan være vanskelige at opsamle. Disse er medregnet i kategorien 'Andet' i rapporten og er derved med til at forklare denne stigning.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at den registrerede affaldsmængde ligger stabilt. Det er brugbart for forvaltningen med de årlige målinger, hvor ændringer i brugen af byen tydeliggøres som supplement til løbende opfølgninger i driften. Det er samtidig forvaltningens vurdering, at det er nødvendigt at fortsætte den fokuserede renholdelsesindsats for at opretholde et tilfredsstillende niveau, da affaldstrykket på byen må forventes at være konstant. Der er imidlertid behov for et øget fokus på Falkoner Allé. Forvaltningen vil derfor have en øget opmærksomhed på renholdelse af den særligt befærdede del af Falkoner Allé og vil inddrage forretningslivet i renholdelsen ved at sende en målrettet henvendelse til de erhvervsdrivende i området med opfordring til en øget fælles opmærksomhed på håndtering af de øgede affaldsmængder. Ved samme lejlighed sendes ligeledes et brev til alle forretningsdrivende på Frederiksberg med en generel opfordring til en øget opmærksomhed på affaldsmængder, så alle løfter i flok.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Måling af affald Frederiksberg Kommune - april 2023

Punkt 136: Disponering af DUT-mider til en effektiv indsats mod cigaretskod

05.07.00-G01-11-22

Resume

Frederiksberg Kommune har i forbindelse med bekendtgørelse om udvidet producentansvar for filtre til tobaksvarer modtaget DUT-midler på i alt 555.000 kr. i 2023 til brug for kommunens indsats mod henkastede cigaretskod. I sagen foreslås en række initiativer til at komme flest mulige cigaretskod i byen til livs ved en målrettet indsats. Udvalget skal tage stilling til, om de foreslåede initiativer til disponering af midlerne kan godkendes.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget godkender de foreslåede initiativer til disponering af midlerne.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udvalget godkender de foreslåede initiativer til disponering af midlerne.

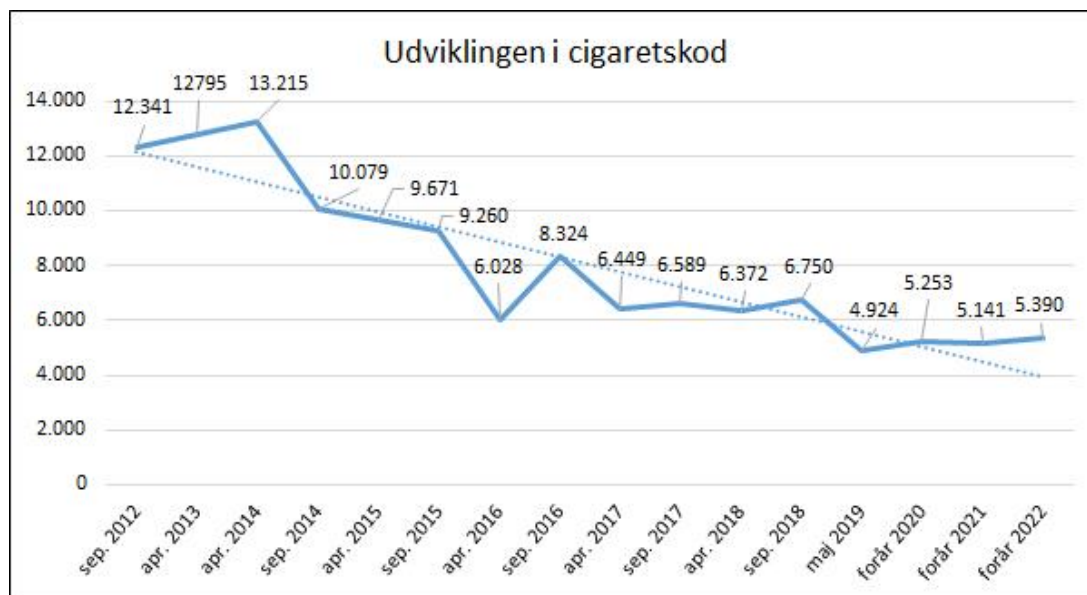
Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget behandlede den 22. august 2022 affaldsmålingen for 2022. Udvalget bad her om en opfølgende sag med fokus på, hvad der eventuelt supplerende kan gøres for at reducere mængden af affald i byen, f.eks. oplæg til kampagner (uddeling af askebægre mv.), mulighed for ekstra opsætning af skraldespande, riste under buslæskærme mv.

Udviklingen i antal cigaretskodder

Forvaltningen får hvert år foretaget en affaldsmåling for at følge udviklingen af henkastet affald i byrummet. Seneste affaldsmåling fra foråret 2023 er opsummeret i sag nr. 136 på den aktuelle dagsorden.

Cigaretskodder har siden målingen i 2014 udgjort 85 % eller mere af det optalte affald og tendensen er fortsat, at cigaretskodder er den mest udbredte affaldstype.

Som graferne viser, har der været en tydelig nedgang i mængden af cigaretskodder siden den første måling i 2012. Cigaretskod er imidlertid fortsat en betydeligt affaldsfraktion. De 5390 registrerede skod svarer til, at der i gennemsnit ligger 898 cigaretskod pr. km fortov - svarende til i alt 153.615 cigaretskod på kommunens fortove på optællingstidspunktet. Hertil kommer cigaretskod på kommunens pladser, busstoppesteder og metronedgange samt parker, som ikke er en del af optællingen.

Den tydelige nedgang i mængden af cigaretskodder fra 2014-2016 skyldes flere forhold; blandt andet færre rygere, mere renhold, effekt af kampagner samt generelt øget miljøbevidsthed.

Miljøministeriets bekendtgørelse om udvidet producentansvar - tilskud til kommunens renholdelsesindsats

Miljøministeriet har udstedt en ny bekendtgørelse om udvidet producentansvar for cigaretproducenter. Bekendtgørelsen betyder, at producenterne fremover skal betale ca. 32 mio. kr. årligt for håndtering af cigaretskod.

I forbindelse med bekendtgørelse om udvidet producentansvar for filtre til tobaksvarer har Frederiksberg Kommune modtaget 555.000 kr. i DUT-midler i 2023 til brug for kommunens indsats mod cigaretskod. Kommunen vil også fremover modtage midler til at drive indsatsen.

Producentansvarsordningen indebærer, at producenter og importører af filtre til tobaksvarer forholdsmæssigt, i forhold til deres markedsandel, skal afholde omkostninger forbundet med blandt andet:

- Statens og kommunernes oprydning af henkastet affald fra filtrene og den efterfølgende transport og behandling af dette henkastede affald
- Statens og kommunernes indsamling af affald fra filtrene, der er blevet kasseret i offentlige indsamlingssystemer, herunder infrastrukturen og driften heraf, og den efterfølgende transport og behandling af affaldet
- Oplysningstiltag til forbrugere om affaldshåndteringsmuligheder og om den belastning på miljøet som henkastet affald og anden uhensigtsmæssig affaldsbortskaffelse af filtrene medfører

Bekendtgørelsen pålægger producenter at betale 0,72 øre pr. filter til tobaksvarer.

Frederiksberg Kommune får i år 555.000 kr. og fremadrettet forventeligt 578.000 kr. årligt. DUT-sagen er dog forhandlet således, at der er aftalt en efterregulering i sommeren 2024, og den reelle kompensation for 2024 og frem kan derfor ændre sig, ligesom der kan ske bagudrettet regulering af beløbet for 2023. Forvaltningen vil tilpasse udgifterne i forlængelse af eventuelle senere justeringer.

Midlerne foreslås anvendt til en målrettet indsats mod cigaretskod. Den seneste affaldsmåling viser, at cigaretskod udgør den største affaldsfraktion på Frederiksberg i forhold til henkastet affald (jf. sag nr. 136). Særligt områder omkring metrostationer og bushavne (de større) er udfordret i forhold til cigaretskod, men der er også andre spots som f.eks. i lommeparken Bodil Kochs Have.

Det foreslås, at DUT-midlerne disponeres på følgende måde i 2023:

- Indkøb af 10 eldrevne og rygmonterede støvsugere til en pris af ca. 20.000 kr. pr. stk. – i alt 200.000 kr.
- Frederiksberg Gartner- og Vejservice ansætter to studenter, der målrettet kan foretage en indsats omkring hotspotsne. De årlige lønudgifter mv. for to studenter vil udgøre 280.000 kr. Der vil blive ansat studenter pr. 1. november 2023 svarende til udgifter for ca. 64.000 kr. i 2023.
- Flere affaldskurve forsynes med låg og askebæger. Det foreslås, at der i indeværende år anskaffes yderligere 40 låg med askebægere. Et låg koster 3.000 kr. ekskl. montering. Det forventes, at monteringsudgifterne udgør i gennemsnit 300 kr. pr. stk. Der vil således være en samlet udgift hertil på ca. 135.000 kr.
- Indkøb af fire affaldskurve med låg og askebæger til ca. 12.000 kr. pr. stk. Hertil kommer 800 kr. i monteringsudgifter pr. stk. Affaldskurvene opsættes strategiske steder, hvor der er udfordringer med cigaretskod. Der vil således være en samlet udgift hertil på i alt ca. 52.000 kr.
- En synlig kampagne i bybilledet, der skal nudge rygere til at benytte askebægere og affaldskurve. Det foreslås således, at der opsættes informationsmateriale i kommunens sider på reklamestanderne, i infoskærmene i borgerservice og biblioteket, på Facebook og kommunens hjemmeside, som Go-card-kort og ved mærkater på en række af kommunens affaldskurve. Det forventes, at der anvendes 95.000 kr. hertil.

Det foreslås, at Frederiksberg Gartner og Vejservice fremover permanent får 280.000 kr. årligt til to studenter til en målrettet indsats med opsamling af skodder ved hotspots med mange henkastede skodder. Miljø- og Trafikudvalget vil få forelagt en sag i forhold til disponering af de resterende midler i 2024.

Forvaltningen har undersøgt effekten af riste under buslæskærme, da udvalget tidligere har spurgt til denne løsning. Der er indhentet erfaringer fra Helsingør Kommune, der har testet løsningen. Helsingør Kommune oplyser blandt andet, at skodder og affald tit rammer forbi risten. Det har desuden været svært at finde den rette placering af risten, da rygere ofte tager "det sidste sug" lige inden, de stiger på bussen og derefter kaster skoddet ud på cykelstien, hvorfor en rist i læskærmen ikke vil fange disse skodder. Forvaltningen anbefaler derfor ikke at bruge midlerne på denne løsning.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at de foreslåede indsatser vil være effektive metoder til at nedbringe mængden af cigaretskod i byrummet. Som beskrevet i sagen, er det forvaltningens vurdering, at den mest effektive indsats mod nedbringelse af skodder er at bruge midlerne på opsamling af skodder fremfor på kampagner, der skal nudge til at forhindre, at skodderne kastes i første omgang.

Økonomi

Frederiksberg Kommune har modtaget 555.000 i DUT-mider i 2023. De foreslåede indsatser foreslås finansieret af disse.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Punkt 137: Orientering om graffitimåling nr. 18, forår 2023

05.07.01-G01-83-23

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget graffitimåling nr. 18, som er udført i foråret 2023. Der er sket en stigning på 4 pct. af registreret graffiti i forhold til 2022. Det er især tags (mindre graffitiudtryk) og klistermærker, der fylder i gadebilledet. Forvaltningen vil have særlig opmærksomhed på fjernelse af klistermærker i efteråret 2023.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orientering om graffitimåling nr. 18, forår 2023 til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om graffitimåling nr. 18, forår 2023 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fører tilsyn med graffiti i byrummet på både kommunal og privat ejendom. Graffiti på kommunens byudstyr afrenses af Frederiksberg Gartner- og Vejservice. Når forvaltningen konstaterer graffiti på privat ejendom, kontakter forvaltningen ejeren med en opfordring til at få graffiti fjernet. Fjernelsen er ejernes ansvar, og kommunen har ikke hjemmel til at pålægge, at graffiti bliver fjernet. Forvaltningen registrerer også graffiti på forsyningsskabe og lignende og indmelder dette til ejerne. Der har gennem de seneste år været et øget fokus på forsyningsskabe og en øget dialog med ejerne heraf.

Forvaltningen har siden efteråret 2012 fået foretaget en graffitimåling to gange årligt - og siden 2019 én gang årligt. Målingerne bruges til at få overblik over udviklingen i mængden af graffiti, så afrensningsressourcerne kan prioriteres bedst muligt.

Denne 18. måling er udført i uge 14 (april) 2023. Sidste års måling blev udført i uge 18 (maj) 2022. Rapporten for 2023 er vedlagt som bilag 1.

Optællingsmetode

Der er udvalgt seks ruter af hver én kilometers længde, hvor begge sider af vejen optælles. Det betyder, at der optælles to kilometer facade/byudstyr på hver rute. Ruterne er udvalgt efter en række kriterier, herunder blandt andet geografi, mere og mindre graffiti-belastede områder, samt i hvor høj grad graffiti vil blive bemærket af forbipasserende.

Målingerne giver et øjebliksbillede, og der kan derfor være faktorer fra år til år, der påvirker resultatet, f.eks. om optællerne kommer umiddelbart efter, der er sket nedrensning, eller hvordan vejret har været de seneste par uger.

Der tælles fem forskellige former for udtryk, der alle betegnes som graffiti i rapporten. Det drejer sig om:

- Tags: Mindre "underskrifter" (som der typisk er mange af)
- Throw-ups: Større "underskrifter" – typisk udfyldte svungne bogstaver
- Pieces: Tegneserieagtige malerier
- Klistermærker: Traditionelle klistermærker og klistermærkerester
- Plakater

Al graffiti registreres på ruten, det vil sige både graffiti på kommunalt byudstyr, på privat ejendom samt f.eks. på forsyningsskabe og reklamebærende byudstyr. I optællingen skelnes der ikke mellem kommunal og privat ejendom/udstyr.

I rapporten vises ændringerne i procent. Da de absolutte tal er forholdsvis lave, kan små ændringer virke som store udsving, når de angives procentvis.

Målingens resultater

Dette års måling viser, at byens samlede graffitiudtryk er steget med 4 pct. (fra 2.576 til 2.669) i forhold til målingen i foråret 2022. Der er i alt registreret 2.669 graffitiudtryk på de seks ruter. Tags (38 pct.) og klistermærker (60 pct.) er de graffitiudtryk, der fylder mest i gadebilledet med 98 pct. til sammen. Det er samme billede som de sidste to år.

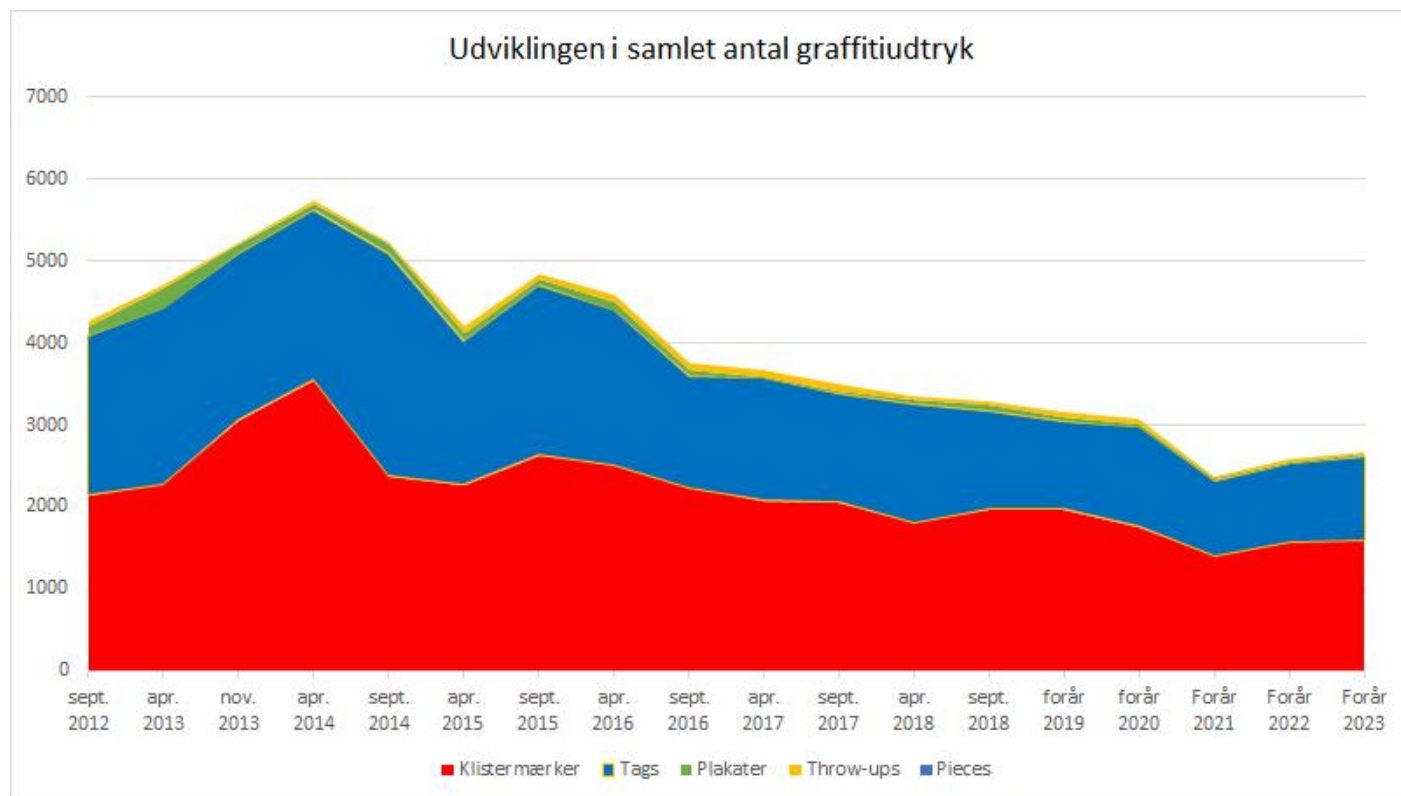
Siden målingen i 2022 har der været følgende bevægelser:

- Tags er steget fra 956 til 1.021 stk.

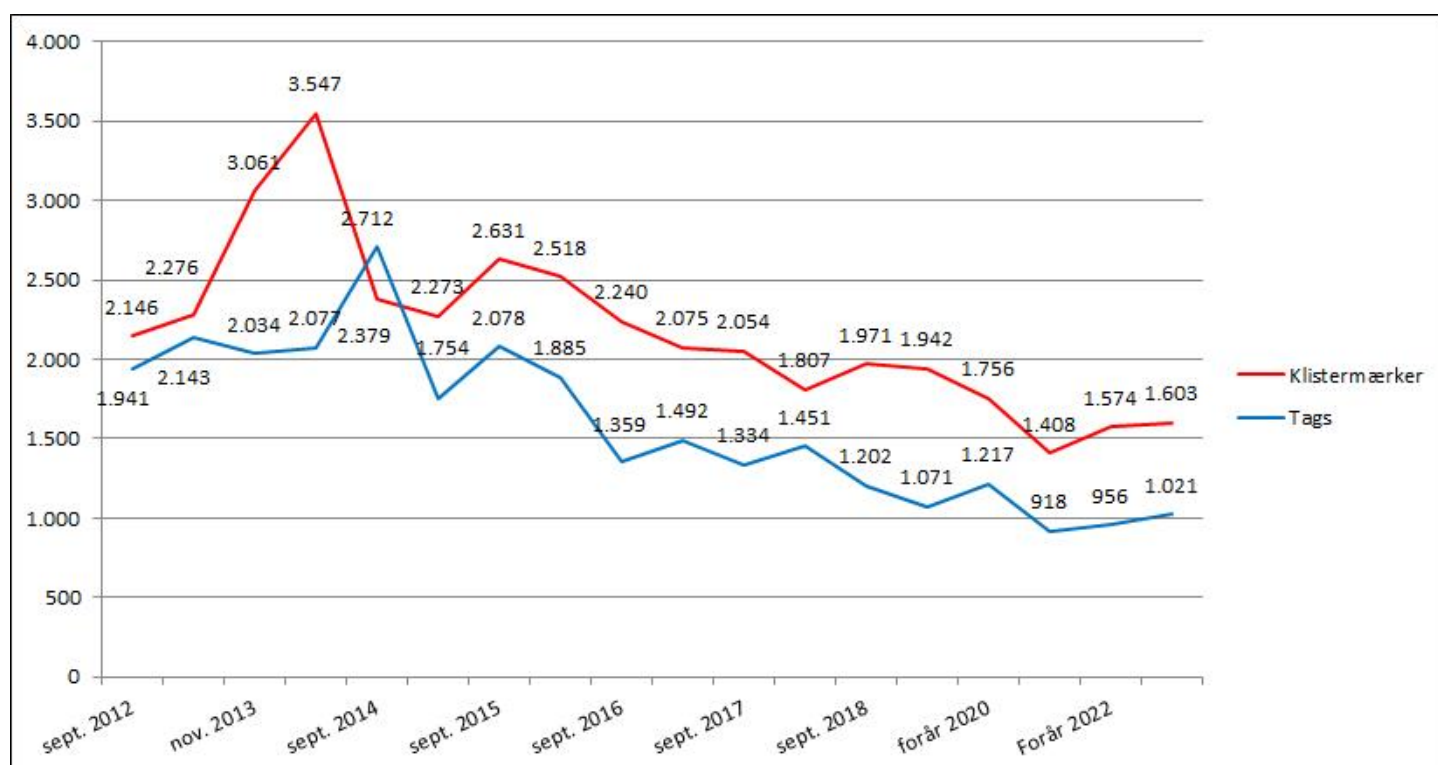
- Klistermærker er steget fra 1.574 til 1.603 stk.
- Throw-ups er faldet fra 25 til 24 stk.
- Plakater er faldet fra 21 til 19 stk.
- Pieces er steget fra 0 til 2 stk.

Det bemærkes, at forvaltningen oplever en generel stigning i mængden af klistermærker, når der er opmærksomhed omkring en politisk sag, en fodboldkamp eller lignende. F.eks. var der mange FCK-klistermærker i gadebilledet op til superligaens afslutningen i juni måned. Billedeeksempler er vedlagt som bilag 2-4.

I figuren herunder ses udviklingen i graffitimængden siden første måling i 2012 samt fordelingen på de fem typer graffiti:

Grafen herunder viser udviklingen af tags og klistermærker siden 2012.

Som noget nyt i denne måling er der skelnet mellem forsyningsskabe, byudstyr og andet (bygninger etc.). Denne opgørelse viser, at den dominerende graffiti type på byudstyr er klistermærker (75 pct.), mens det på forsyningsskabe er tags (59 pct.).

Ruternes fordeling

Rute 4 har i stort set samtlige 18 målinger haft flest registrerede graffitiudtryk af alle seks ruter. Det gælder også i den aktuelle måling, hvor der er registreret 715 stk. svarende til 27 pct. af det samlede antal graffitiudtryk. Det er et fald på 1 pct. i forhold til sidste år fra 721 graffitiudtryk. Forvaltningen vil fortsat være særligt opmærksom på området omkring rute 4.

På Rute 6 er der sket en stigning af graffitiudtryk på 37 pct. (fra 127 til 174 stk.). Det er især på grund af klistermærker, der er steget med 78 pct. (fra 55 til 98 stk.). Der er registreret en stor andel klistermærker på byudstyr. Forvaltningen har allerede taget initiativ til et større fokus herpå.

På Rute 5 er mængden af graffiti steget med 26 pct. (fra 260 til 328 stk.). Denne stigning skyldes dels tags (18 pct. stigning fra 99 til 117 stk.) og klistermærker (29 pct. stigning fra 155 til 200 stk.).

Det er Rute 6, der med 174 graffitiudtryk, er den rute, der har færrest graffitiudtryk.

Graffitiindsatser

Forvaltningen fører dagligt tilsyn med graffiti i byrummet. Der er mange aktører i spil i forhold til at holde byrummet fri for graffiti. Det er ejeren af det udstyr eller den ejendommen, som graffiti er placeret på, der er ansvarlig for at få graffiti fjernet. Der vil ved tilsyn være særlig opmærksomhed på klistermærker. Forvaltningen giver som nævnt ejerne besked om observeret graffiti og har en god, løbende dialog med aktørerne i byen. Udover indmeldinger til ejere af forsyningsskabe mv. har forvaltningen pr. 1. januar til 27. juli 2023 sendt såkaldte "graffitibreve" til 382 ejendomme med opfordring til afrensning.

Forvaltningen vil i den kommende tid lave en særlig indsats for at nedbringe mængden af klistermærker i byrummet. I brevene til private ejere vil det fremgå tydeligt, at klistermærker også ønskes fjernet, og at det er en del af det tilbud, de vil modtage, hvis de benytter kommunens graffitiordning (uddybes nedenfor). Dette skyldes, at der kan være tvivl hos nogle ejere om, hvorvidt kommunen forstår klistermærker som graffiti. Forvaltningen vil desuden oplyse om graffitiordningen på kommunens facebookside, i FrederiksbergLiv og i nyhedsbrevet til erhvervslivet. Herudover udføres der i 2024 en detailhandelsanalyse, hvor alle detailindehavere vil få en folder om graffitiordningen.

Det bemærkes, at forvaltningen kun kan opfordre til, at graffiti fjernes på privat ejendom. Der er kun få ejendomme, der intet gør for at få rensset af, men de steder stiger graffiti mængden løbende.

Forvaltningen vil fremadrettet styrke tilsynet på rute 4. Der er en del graffiti på denne rute, der sidder på privat ejendom. Ejerne af disse ejendomme reagerer ikke på forvaltningens graffiti breve og har ikke indgået aftale i henhold til graffitiordningen, som beskrives nedenfor. Det bemærkes, at rute 4 grænser op til Københavns Kommune.

Graffitiordning for private

Forvaltningen har en graffitiordning, som private kan tilmelde sig. Som en del af udbuddet om graffiti fjernelse på kommunale ejendomme indgår, at private skal tilbydes en fordelagtig pris på afrensning af graffiti. I forvaltningens graffiti brev til private medsendes kontaktoplysninger, hvor de kan indhente tilbud på afrensning af graffiti. I perioden 1. juli 2022 til 8. august 2023 har 44 borgere fået udført graffitiens via ordningen. I samme periode har to ejendomme indgået en abonnementsordning om graffitiens. Alle tilbydes en abonnementsordning i forbindelse med afrensning af graffiti, og her vælger flere en ad hoc-løsning.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at stigningen i omfanget af graffiti i byrummet (siden 2022) særligt skyldes klistermærker, der er lette at sætte op i byen og tidskrævende at fjerne. Det er forvaltningens vurdering, at især klistermærker er let tilgængelige og mere udbredt blandt den gængse borger, hvilket kan være forklaringen på, at klistermærkerne er en af de mest udbredte graffiti typer. På trods af en stigning på 4 pct. i forhold til sidste år, er niveauet for graffiti stadig på et relativt lavt niveau set i forhold til målingerne siden 2012. Forvaltningen arbejder fortsat med at få "meldt graffiti" til ejerne, som synes at reagere på henvendelserne og i stort omfang får nedrenset graffiti. Samtidig afrenses kommunens eget byinventar på baggrund af indmeldinger, så niveauet holdes nede. Der er imidlertid private aktører, der ikke reagerer på forvaltningens henvendelser, og disse graffitiudtryk samler sig sammen over årene.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1 - Måling af grafitti i Frederiksberg Kommune - april 2023

Bilag 2 - Nedløbsrør med FCK klistermærke

Bilag 3 - Lyssignal med FCK klistermærke

Bilag 4 - Lygtepæl med FCK klistermærke

Punkt 138: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om et moderne fjernvarmenet

13.03.00-G01-3-22

Resume

Kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard har stillet forslag om, at Frederiksberg Kommune sammen med Frederiksberg Forsyning igangsætter et projekt med fjerdegenerationsfjernvarme, så potentialet ved en udrulning til hele kommunen kan afdækkes hurtigst muligt med udgangspunktet at spare energi. Kommunalbestyrelsen skal med denne sag tage stilling til, om forslaget skal tiltrædes.

Beslutning

Forslagsstilleren valgte at trække sit forslag.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at forslag om moderne fjernvarmenet ikke tiltrædes, idet de igangværende aktiviteter omhandlende lavtemperaturfjernvarme på Frederiksberg tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget udsatte på mødet den 22. maj 2023 sagen efter drøftelse.

Den 9. juni 2023 godkendte EUs internationale fond for Øresund, Kattegat og Skagerak regionen (interreg. ØKS) ansøgningen om støttemidler til at fremme grøn omstilling i etageboliger. Klima-, Plan- og Boligudvalget får forelagt projektet og den tilhørende økonomi på mødet den 18. september 2023 (kopi af sagsfremstillingen er vedlagt til orientering). Det er i forlængelse heraf fortsat forvaltningens vurdering, at forslaget om igangsætning af et projekt, som skal afdække potentialet for hurtigere udrulning allerede er iværksat.

Tidligere sagsfremstilling (22. maj 2023)

Kommunalbestyrelsen oversendte den 20. marts 2023 følgende forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Anders Storgaard om et moderne fjernvarmenet

"Det Konservative Folkeparti foreslår:

1) At Frederiksberg Kommune sammen med Frederiksberg Forsyning igangsætter et projekt med fjerdegenerationsfjernvarme, så potentialet ved en udrulning til hele kommunen kan afdækkes hurtigst muligt. Et sådant projekt bør ikke afvente Hospitalsgrunden, men tage udgangspunkt i den eksisterende boligmasse.

Begrundelse

Hele Europa står netop nu i en energikrise, hvor der føres en hybridkrig fra Rusland mod vores energi og varmeforsyning. Priserne stiger og det er dyrere end nogensinde før at få den energi, der er afgørende for at et moderne samfund kan køre rundt. Samtidig står vi en klimakrise, hvor en af de helt store veje til at reducere vores Co2-udslip er at sikre, at vi ikke spilder vores ressourcer eller energi.

På Frederiksberg har vi være fremsynede og investeret i et fjernvarmenet, der sikrer, at vi kommer markant nemmere igennem vinteren end mange andre kommuner. Selv i en kommune som vores, er der dog plads til forbedringer. Ifølge de officielle tal, så har Frederiksberg et varmetab på 8 %, hvilket har en stor økonomisk og klimamæssig påvirkning på vores forsyning.

Et eksempel på fjerdegenerationsfjernvarme kunne være Albertslund, hvor man sammen med Grundfos er påbegyndt et projekt om at modernisere fjernvarmenettet gennem intelligent datadreven styring af temperaturerne og opdeling af nettet i zoner, så energien ikke spildes. Frem for i dag hvor temperaturen i nettet fastlægges efter de dårligste energiklasser, så alt er sikker på at blive varmt, så sørger IGRID systemet for, at temperaturen tilpasses lokale forhold og dermed at spildet sænkes. Grundfos IGRID-system som indfaset i Albertslund vurderes at have en tilbagebetalingstid på blot 3 år og vil kunne reducere deres varmetab med 50 %, samt spare kommunen årligt for 10 mio. kr. Potentialet vil dog sandsynligvis være lavere på Frederiksberg, da vi allerede har et mere velfungerende fjernvarmenet.

Det vurderes umiddelbart, at investeringer i fjernvarmenettet med henblik på at sænke varmetabet vil kunne takstfinansieres og gevinsten efter indførelse vil både tilkomme borgere og kommunen."

Bemærkninger til forslaget

Forvaltningen har – som udvalget blev oplyst om den 6. marts 2023 pkt. 39 - indledt et partnerskab med Frederiksberg Forsyning om udmøntning af indsatser i DK2020 Klimahandlingsplanen, herunder energibesparelser i bygningsmassen og fjernvarmesystemet.

Den 6. februar 2023 fik Klima-, Plan- og Boligudvalget forelagt en status og evaluering af Frederiksbergs DK2020 klimaplan, hvoraf det fremgik, at forvaltningen sammen med Frederiksberg Forsyning i 2023 og 2024 vil afsøge mulighederne for ekstern finansiering af en indsats, der skal fremme energibesparelser, ligesom forvaltningen vil koordinere beslutninger med relevante parter frem mod at indføre lavtemperatur fjernvarme i hele Frederiksberg Kommune. Dette vil ske i tæt samarbejde med CTR, Frederiksberg Forsyning, HOFOR og andre ejerkommuner i CTR's forsyningsområde.

Målet for den fælles indsat er at sænke temperaturen i fjernvarmenettet samtidig med, at bygningerne gøres klar til at modtage varme ved en lavere temperatur og dermed bane vejen for energibesparelser og fjerdegenerationsjernvarme med en lavere temperatur. Midlet kan være øget styring og opdeling af fjernvarmenettet i mindre enheder, som kan styres separat. Det vil nærmere analyser afklare behovet for.

Udgangspunktet for indsatsen er at gennemføre ændringerne i fjernvarmeforsyningen på en måde, som er samfundsmæssig såvel som selskabs- og brugerøkonomisk rentabel. Det handler om at finde en rimelig balance mellem de udgifter, som den enkelte bygningsejer skal investere i energirenovering og den besparelse, der kan opnås i det kollektive net og dermed for varmekunderne, private som offentlige. En screening af bygningsmassen i de forskellige bydele på Frederiksberg skal medvirke til at vurdere de tekniske muligheder for og økonomiske konsekvenser af at sænke temperaturen i fjernvarmenettet for varmesystemet og for bygningerne. Screeningen skal bruges til at vurdere, i hvilke sammenhængende bydele bygningsejer skal gøre en særlig indsats for at energirenovere deres bygning, når temperaturen i fjernvarmenettet sænkes, og hvor der er behov for at investere i lokale kollektive løsninger i fjernvarmenettet, for at der også fremover kan leveres tilstrækkelig varme til alle byens bygninger. Dette er særligt relevante i en by som Frederiksberg med mange ældre bygninger, hvor det forventes, at der kan blive behov for tilpasninger i varmesystemet i en væsentlig andel af bygningsmassen. HOFOR har peget på, at bygninger i Københavns Kommune opført før 1950 kan have behov for at tilpasse varmesystemet og evt. gennemføre energirenovering for at blive klar til at anvende fjernvarme på 65 grader. Det er forvaltningens vurdering, at der kan være behov for at hjælpe ejerne af en del af de ældre bygninger, som bliver udfordret af en sænkning af temperaturen, med at finde de rette løsninger. Dette kan dog godt foregå samtidig med at forsyningen tester sænkning af temperaturen i andre områder af byen.

Det er Frederiksberg Forsyning, som er primær ansvarlig for at gennemføre test og implementere løsninger i fjernvarmenettet, der sikrer, at fremløbstemperaturen i fjernvarmenettet lokalt på Frederiksberg kan sænkes. Forvaltningen har sammen med Frederiksberg Forsyning vurderet, at den bedste fremgangsmåde for at gennemføre en sænkning af temperaturen i fjernvarmenettet består af tre trin:

1. Analyse af bygningsmassen ift. parathed til lavtemperaturfjernvarme og udføre konkrete test i enkeltbygninger
2. Realteste løsningerne gennem indførelse af lavtemperatur fjernvarme i større sammenhængende område som f.eks. Hospitalsgrunden
3. Udrulning i resten af byen, hvor det er samfundsøkonomisk og miljømæssigt rentabelt

Gennemførelse af fase 1 forudsætter, at der findes ekstern finansiering. Analyse af boligmassen og gennemførelse af konkrete test, som ligger i fase 1, kræver flere ressourcer end både Frederiksberg Forsyning og forvaltningen har afsat på nuværende tidspunkt. Forvaltningen og Frederiksberg Forsyning har derfor valgt at deltage i en EU-ansøgning til EU-programmet for interregionale projekter i Øresund, Kattegat og Skagerak regionen (interreg. ØKS). Forvaltningen og forsyningen deltager i ansøgningen sammen med bl.a. Københavns Kommune, Gentofte Kommune, HOFOR og Gladsaxe Gentofte Forsyning samt en række svenske kommuner og boligselskaber. Målet med det fælles projekt er at opbygge partnerskab med ejerne af udlejningsejendomme (almene boligselskaber og privat udlejning) om energibesparelser, CO₂-reduktioner og forberedelse til lavtemperaturfjernvarme.

Som en del af EU-projektet gennemføres analyser af den ældre bygningsmasses varmesystemer ift. parathed til lavtemperaturfjernvarme. DTU deltager i denne del af projektet, hvor de vil analysere forskellige løsninger ift. at gøre bygningerne parate til at modtage varme ved en lavere temperatur. Her vil være et særligt fokus på bygninger i mellemfasen, som er næsten parate til fjernvarme ved en lavere temperatur inkl. en vurdering af den nødvendige indsats for at gøre bygningerne helt klar. Som en del af fase 1 vil Frederiksberg Forsyning sammen med DTU, HOFOR og Gladsaxe Gentofte Forsyning teste, hvordan de foreslåede løsninger virker i samspil med dem, som bor og bruger

bygningen. Der gennemføres derfor test i nogle få konkrete bygninger på Frederiksberg, i København og i Gentofte. Andre dele af EU-projektet har fokus på at udvikle tilbud om smart styring af bygningens energiforbrug og fremme opsætning af solceller.

Der forventes svar på projektansøgningen fra Interreg. ØKS i starten af juni 2023. Hvis ansøgningen ikke imødekommes, vil forvaltningen sammen med forsyningen vurdere mulighederne for på anden vis at indføre lavtemperaturfjernvarme på Frederiksberg. En del af den vurdering bliver at klarlægge, hvordan indsatsen kan finansieres, og hvor den vil være bedst forankret.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at fokus på energibesparelser og potentielt et fjerdegenerationsfjernvarmenet er vigtigt for opnåelse af klimaplanens målsætning om CO₂-neutralitet. By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer desuden, at forslaget om igangsætning af et projekt, som skal afdække potentialet for hurtigere udrulning allerede er iværksat, idet forvaltningen har indgået partnerskab med Frederiksberg Forsyning og herigennem vil igangsætte en nærmere analyse af boligmassens parathed, såfremt ansøgningen om ekstern finansiering fra EU imødekommes. Såfremt der ikke opnås ekstern finansiering, kan der blive behov for at finde delvis finansiering på anden vis eller at tilpasse de foreløbige planer for udrulning af fjerdegenerationsfjernvarme på Frederiksberg, da forsyningen primært kan finansiere tilpasninger i selve fjernvarmenettet.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Det bemærkes, at såfremt Kommunalbestyrelsen beslutter at tiltræde beslutningsforslaget uden forbehold for imødekommelse af ansøgningen om ekstern finansiering, vil der være en betydelig udgift for kommunen forbundet hermed.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, M, K

Historik

Indstilling: 22. maj 2023, pkt. 95:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at forslag om moderne fjernvarmenet ikke tiltrædes, idet de igangværende aktiviteter omhandlende lavtemperaturfjernvarme på Frederiksberg tages til efterretning.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 22. maj 2023, pkt. 95:

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Bilag

KPBU d. 18. september - Indtægtsbevilling, grøn energi i etageboliger

Punkt 139: Forslag til ny placering af flisen med Irmamosaik

05.01.00-G01-29-23

Resume

Miljø- og Trafikudvalget har besluttet at optage en fortovsflise med mosaik af Irmapien, der blev nedlagt på Frederiksberg Allé i april 2023. I sagen foreslås en ny placering til flisen, hvor den vil være mere beskyttet mod det daglige slid en fortovsflise er udsat for. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog, at flisen placeres foran den tidligere Irma på Gl. Kongevej ved Codanhus.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt mosaikflisen genplaceres på Finsensvej eller alternativt videregives til Københavns Museum.

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget udsatte på mødet den 12. juni 2023 sagen efter drøftelse, idet udvalget anmodede forvaltningen om at undersøge en placering af flisen ud for den tidligere Irma på Gl. Kongevej ved Codanhus. Udvalget anmodede yderligere forvaltningen om at gå i dialog med ejerne af bygningen på Borups Allé om bevaring af Irma-vægmaleriet.

Forvaltningen har undersøgt placering af mosaikken foran den tidligere Irma på Gl. Kongevej ved Codanhus. Arealet tættest på facaden er privat areal og ejeren af bygningen har tilkendegivet, at flisen gerne må placeres på deres areal.

Som alternativ til at placere Irmamosaikflisen ved en tidligere Irma, hvor butikkerne skifter ejere eller omdannes, er det fortsat en mulighed at donere flisen til Københavns Bymuseum, der vil kunne bevare flisen for eftertiden.

Forvaltningen har endvidere taget kontakt til ejerne af ejendommen på Borups Allé angående bevaringen af bygningens gavlmaleri af Irmapien. Ejendommens ejere er blevet opfordret til at afklare, om de ønsker at bevare gavlmaleriet og har ligeledes modtaget information om, at de kan søge midler fra gavlpuljen hertil. Forvaltningen vil give en tilbagemelding til udvalget, når der indkommer svar fra ejendommen.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at flisen kan placeres tæt ved facaden foran Codanhus på privat areal, hvor den vil være rimeligt beskyttet for dagligt slid. Her kan flisen bidrage til at mindes Irmas lange historie. Flisen kan dog risikere at miste sin relevans på en sådan placering, når nye butikker "flytter ind". Det er dog samtidig forvaltningens vurdering, at flisen ville kunne bidrage godt til Københavns Museums indsamling af Irma-effekter og indgå i fortællingen om Irmas historie. Vurderingen er desuden, at mosaikflisen vil være mere beskyttet i fremtiden og nå ud til et bredt publikum i Københavns Museum.

Tidligere sagsfremstilling (12. juni 2023)

Miljø- og Trafikudvalget besluttede på møde den 8. maj 2023 at Irmamosaik-flisen optages med henblik på placering andet sted, idet udvalget præsenteres for et konkret forslag til placering. Referat er vedlagt som bilag 1.

Forvaltningen har optaget flisen den 16. maj 2023, da den blev udsat for yderligere hærværk. Udvalget er orienteret om dette på mail.

Forvaltningen foreslår, at Irmamosaikken placeres i chausséstensbåndet ind mod facaden på Finsensvej ved den nu nedlagte Irma (se billede på bilag 2). Dette areal fungerer ikke som gangareal, og flisen vil på denne placering ikke blive udsat for dagligt slid. Samtidig vil placeringen have symbolsk betydning, idet der tidligere lå en Irma på adressen.

Forvaltningen har ligeledes vurderet en genplacering af mosaikken ved den tidligere Irma på Gl. Kongevej. Denne placering vurderes ikke at være hensigtsmæssig, da flisen ikke kan ligge ind langs facaden uden at komme i konflikt med ganglinjen.

Det vil i den forbindelse være nødvendigt at beskytte overfladen, eventuelt med hærdet glas, således at der ikke sker yderligere hærværk. Det anslås, at dette vil koste ca. 5.000 kr.

Københavns Museum, som er en del af Nationalmuseet, har efter den politiske forelæggelse været i kontakt med forvaltningen, idet der er en stor interesse i at erhverve mosaikflisen, hvis den ikke skal genlægges. Dette skyldes, at

museet i samarbejde med Nationalmuseet er påbegyndt en indsamling af Irma-effekter. De se flisen som en værdifuld effekt til denne samling.

Københavns Museum har, hvis udvalget ikke vil videregive flisen til samlingen, men i stedet ønsker at genplacere denne, bedt om at være med til nedlæggelse af flisen.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at flisen vil ligge godt beskyttet mod slid på den foreslåede placering på Finsensvej og samtidig giver placeringen god kontekstuel mening ved en tidligere Irmabutik. Det er ligeledes forvaltningens vurdering, at flisen kan bidrage godt til Københavns Museums indsamling af Irma-effekter og indgå i fortællingen om Irmas historie. Det er samtidig vurderingen, at mosaikflisen i Københavns Museum vil være mere beskyttet i fremtiden.

Økonomi

Det anslås at koste ca. 5.000 kr. at beskytte mosaikken med en overflade. Beløbet kan dækkes af driftsmidler til renovering af byudstyr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Historik

Indstilling 12. juni 2023, pkt. 107:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt mosaikflisen genplaceres på Finsensvej eller alternativt videregives til Københavns Museum.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 12. juni 2023, pkt. 107:

Miljø- og Trafikudvalget udsatte sagen efter drøftelse, idet udvalget anmodede forvaltningen om at undersøge en placering af flisen ud for den tidligere Irma på Gl. Kongevej ved Codanhus.

Udvalget anmodede yderligere forvaltningen om at gå i dialog med ejerne af bygningen på Borups Allé om bevaring af Irma-vægmaleriet.

Bilag

Bilag 1 - Dagsordenspunkt Mosaik med Irma-motiv på Frederiksberg Allé behandlet på mødet 8. maj 2023 kl. 2015 (Udvalgsværelse 1) i Miljø- og Trafikudvalget 2022-25 (2023).docx

Bilag 2 - Billede af chausséstensbånd ved den nedlagte Irma ved Finsensvej 9

Punkt 140: Sorteringsanlæg til restaffald - vedtægtsbestemmelser og justeret fordeling af låneramme

00.17.20-A00-1-15

Resume

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til en justeret fordeling af lånerammen til etablering af et sorteringsanlæg til restaffald og til et tillæg til Amager Ressourcecenters (ARCs) vedtægt. Justeringen skyldes beslutning i Dragør Kommune, som har besluttet ikke at benytte sorteringsanlægget til restaffald, og dermed ikke vil hæfte for lånerammen. Hvis de fire kommuner, der indgår i anlægget, kan godkende sagen, skal Ankestyrelsen som tilsynsmyndighed endeligt godkende tillægget til ARCs vedtægt.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at godkende, at Dragør Kommunes del af hæftelsen for lån på 4,2 mio. kr. til sorteringsanlæg til restaffald fordeles mellem Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune og Tårnby Kommune, sådan som det fremgår af skemaet i økonomiafsnittet,
2. at godkende tillægget om sorteringsanlæg til restaffald til ARCs vedtægt jf. bilag 1.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at godkende, at Dragør Kommunes del af hæftelsen for lån på 4,2 mio. kr. til sorteringsanlæg til restaffald fordeles mellem Frederiksberg Kommune, Københavns Kommune og Tårnby Kommune, sådan som det fremgår af skemaet i økonomiafsnittet,
2. at godkende tillægget om sorteringsanlæg til restaffald til ARCs vedtægt jf. bilag 1.

Sagsfremstilling

Problemstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 24. april 2023 at udvide lånerammen til etablering af et sorteringsanlæg til restaffald fra 188 til 300 mio. kr. med pro rata hæftelse mellem ARCs ejerkommuner. Der blev sideløbende taget stilling i ARCs øvrige ejerkommuner, Dragør, Hvidovre, København og Tårnby kommuner. Det indgik som en forudsætning for beslutningen, at anlægget, når det sættes i drift i 2025, skal sortere affald fra København, Frederiksberg og Tårnby. Hvidovre og Dragør indgår delvist i hæftelsen og er senere forpligtet til at benytte anlægget, hvis de ikke opnår den nationale målsatte genanvendelsesprocent. Dragør Kommune besluttede den 27. april 2023 at stå uden for anlægget og hæftelsen, hvilket ændrer forudsætningen for beslutningen.

Løsning

Sorteringsanlægget til restaffald etableres af ARC som et supplement til kildesortering, og anlægget forventes at udsortere omkring 1.850 ton plast, metal, papir, pap og mad- og drikkekarton fra Frederiksberg Kommune årligt, når det er i fuld drift og sorterer alt restaffald fra Frederiksberg.

Alle fem ejerkommuner har godkendt, at ARC stifter et selskab, der skal eje og drive sorteringsanlægget.

I henhold til ARCs vedtægters § 6, stk. 1, er det muligt at optage lån med anpartsvis hæftelse for en eller flere, men ikke alle, kommuner. Det forudsætter en aftale efter § 3, stk. 2. Aftalen skal indgå som et bilag til ARCs vedtægt.

ARCs bestyrelse har den 21. juni 2023 besluttet at sende en anmodning til kommunerne om at godkende en ændret fordeling af hæftelsen for lånerammen uden deltagelse af Dragør Kommune. Samtidig blev godkendt et udkast til § 3, stk. 2-aftale. Aftalen er vedlagt anmodningen fra ARC om stillingtagen i Københavns, Frederiksberg, Tårnby og Hvidovre Kommuner, jf. bilag 1. Aftalen skal desuden godkendes i Ankestyrelsen.

Hvis indstillingen om den indbyrdes fordeling af hæftelsen og/eller tillægget til ARCs vedtægt ikke godkendes, skal sagen sendes tilbage til ARCs ejerkreds til drøftelse af den videre proces.

Videre proces

Såfremt kommunalbestyrelsen godkender indstillingen, giver forvaltningen besked til ARC. § 3, stk. 2-aftalen sendes herefter til endelig godkendelse i Ankestyrelsen. Sorteringsanlægget skal herefter udbydes og bygges på Kraftværksvej

31, 2300 København S. Anlægget forventes at stå klar til drift i andet halvår 2025.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at løsningen med anpartsvis hæftelse for de fire kommuner, herunder Hvidovre Kommunes mulighed for senere indtræden, håndterer kommunernes forskellige behov.

Økonomi

Som følge af ændring i deltagere i sorteringsanlægget, er der behov for at justere fordelingen af hæftelsen mellem kommunerne. Lånerammen er uændret på i alt 300 mio. kr. Det er Dragør Kommunes oprindelige andel af hæftelsen på 4,2 mio. kr., der skal fordeles mellem de deltagende kommuner, hvilket indebærer en udvidelse af lånerammen for Københavns Kommune med 3,2 mio. kr., Frederiksberg Kommune med 0,7 mio. kr. og Tårnby Kommune med 0,3 mio. kr. Oversigt over hæftelsesfordeling fremgår af dette skema.

Kommune	Godkendt i 2020	Godkendt i 2023	Denne indstilling	I alt
København (ARC- opland)	125,2	84,1	3,2	212,5
Frederiksberg	30,4	19,8	0,7	50,9
Tårnby	12,5	8,2	0,3	21,0
Hvidovre	15,6	0	0	15,6
Dragør	4,2	0	-4,2	0
I alt	188	112	0	300

Frederiksberg Kommunes pro rata hæftelse, for ARC I/Ss lånoptagelse for samlet set op til 300 mio. kr. forøges således fra 50,2 til 50,9 mio.kr., som følge af indstillingen.

Da det er indbyggertallet ved det faktiske tidspunkt for lånoptagelsen, som afgør hæftelsen, kan der forekomme mindre ændringer, idet lånet først forventes optaget i 2024. Det er tidligere besluttet, at Hvidovre Kommunes restaffald skal sorteres på anlægget, hvis genanvendelsen af kommunens affald ikke lever op til nationale genanvendelsesmålsætninger. I dette tilfælde indtræder Hvidovre Kommune i hæftelsen efter indbyggertal og de øvrige kommuners hæftelse justeres herefter.

Den ændrede hæftelse påvirker ikke driftsøkonomien på sorteringsanlægget og har derfor ingen økonomiske konsekvenser for Frederiksberg Kommunes økonomi. Affaldsgebyrerne ændres derfor ikke i medfør af denne indstilling.

ARC har bekræftet, at optagelse af lån ikke påvirker kommunens låneramme. Lånene optages i KommuneKredit, der har givet tilsagn herom på baggrund af, at ARC har opnået dispensation fra Energistyrelsen til at etablere og drive sorteringsanlægget. For god ordens skyld nævnes, at kommunen ikke skal stille lånegaranti, idet lånet garanteres af ARC, der er et I/S, hvor der hæftes solidarisk. Det nyoprettede selskab skal betale garantiprovision for lånet til I/S ARC, hvilket indgår i businesscasen.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Bilag

Bilag 1 - Låneanmodning fra ARC til FK vedr. sorteringsanlæg til restaffald

Punkt 141: Ansøgninger til pulje til grønne tiltag, mere bynatur og klima

04.01.00-G01-6-23

Resume

I budget 2023 er der afsat 0,7 mio. kr. til en pulje til grønne tiltag, mere bynatur og klima, hvoraf 195.000 kr. er afsat til en pulje, der kan søges af borgerne til grønne initiativer. Forvaltningen har modtaget fem ansøgninger. Forvaltningen foreslår, at der arbejdes videre med tre af ansøgningerne, der omhandler opsætning af redekasser og begrønning af et gadehjørne. Den ene af de to øvrige ansøgninger falder uden for puljens rammer, den anden vurderes at være for dyr ift. afsatte puljemidler - og vil samtidig kræve, at der nedlægges bilparkeringspladser. Sagen forelægges til udvalgets beslutning.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget vedtog, at der arbejdes videre med de tre ansøgninger, der foreslås i sagen, og at der gives afslag til de to ansøgninger, der falder uden for puljens rammer.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at der arbejdes videre med de tre ansøgninger, der foreslås i sagen, og at der gives afslag til de to ansøgninger, der falder uden for puljens rammer.

Sagsfremstilling

I budget 2023 afsatte partierne 0,7 mio. kr. til en pulje til grønne tiltag, mere bynatur og klima, hvoraf 195.000 kr. er afsat til en pulje, der kan søges af borgerne til grønne initiativer.

I maj 2023 afholdte forvaltningen en ansøgningsrunde til puljen med det formål at skabe initiativer, som kan inspirere og engagere til at gøre byen grønnere og mere klimavenlig. Der kunne i ansøgningsrunden søges om midler til begrønning af områder på offentlige områder udført og drevet af kommunen eller søges støtte til afvikling af bæredygtige og klimavenlige aktiviteter. Puljen har været annonceret i lokalavisen "FrederiksbergLIV" og på kommunens facebookside.

Forvaltningen har modtaget fem ansøgninger (jf. bilag 1-5). Den ene af ansøgningerne (bilag 5) hører ikke under puljens forudsætninger, idet der ansøges om midler til begrønning af tage på skraldeskure på privat areal. En af forudsætningerne for puljen er, at midlerne bruges på offentlig areal. Et andet projekt (bilag 4), der omhandler vejtræer på Holger Danskes Vej, vurderes at være for dyrt i forhold til de afsatte puljemidler, og det vil samtidig kræve, at der nedlægges parkeringspladser. Forvaltningen foreslår derfor, at puljemidlerne fordeles mellem de tre øvrige ansøgninger (bilag 1-3), hvor der foreslås opsætning af redekasser og begrønning af gadehjørner. De tre ansøgninger gennemgås nedenfor.

Ansøgning 1 - Mursejlerkasser

Der ansøges om midler til indkøb og opsætning af 48 redekasser til mursejlere på Frederiksberg samt otte kaldebokse, der lokker mursejlere til. Mursejlerne er historisk knyttet til byen og har historisk været gode til at bygge reder i huse, kirketårne mm., men arten er udfordret i den moderne by. De 48 nye redekasser vil give redemuligheder til mursejlerne og dermed understøtte bestanden på Frederiksberg. Et af puljens formål er, at initiativerne skal komme offentligheden til gavn. Derfor foreslås redekasserne opstillet i boligforeninger ud mod vejen, så offentligheden kan se dem. Etageejendomme egner sig godt til ophæng af redekasser, da redekasserne gerne skal "hænges højt". Forslagsstiller foreslår uddeling af redekasser og kaldebokse til interesserede boligforeninger. Forslagsstiller har erfaret, at boligforeninger gerne selv vil udholde udgiften til opsætning af redekasserne i forbindelse med f. eks. rensning af tagrender, vinduespuddning eller ved facaderenoveringer. Projektet er afprøvet med succes i Vanløse.

Budget: 35.000 kr. For yderligere oplysninger henvises til bilag 1.

Ansøgning 2 - Redekasser til mejser, ugler og tårnfalke

Der ansøges om midler til indkøb og opsætning af 30 redekasser til mejser, ugler og tårnfalke (10 til hver art). Disse arter er hulerugende, og gamle træer med hulheder er sjældne i byen, hvorfor redekasser til disse arter vil være en tiltrængt hjælp til disse arter. Forvaltningen vil vurdere, hvor opsætning af redekasserne vil gøre mest gavn.

Budget: 29.500 kr. For yderligere oplysninger henvises til bilag 2.

Ansøgning 3 - Begrønning af området ved Vesterbrogade

Der ansøges om, at hjørnerne af Brøndsteds Allé og Vesterbrogade samt hjørnet af Brøndsted Allé og Halls Allé begrønnes i stil med de øvrige grønne gadehjørner, som kommunen har etableret de seneste år. Der er allerede afsat midler fra Puljen til Bynatur og Biodiversitet til at begrønne det østlige hjørne af Vesterbrogade og Brøndsteds Allé i 2023. Med midlerne fra ansøgningspuljen vil det modstående hjørne ligeledes kunne begrønnes. Herudover vil forvaltningen undersøge, hvorvidt hjørnet af Brøndsteds Allé og Halls Allé kan begrønnes med midlerne fra ansøgningspuljen som forslået i ansøgningen.

Alt i alt vil Brøndsted Allé få et grønt løft med fokus på bynatur og biodiversitet.

Budget: 130.500 kr. For yderligere oplysninger henvises til bilag 3.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at de tre ansøgninger, der falder inden for puljens forudsætninger, vil være med til at skabe mere bynatur og give byens borgere flere naturoplevelser.

Økonomi

De tre projekter kan afvikles inden for den afsatte pulje på 195.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1

Bilag 2

Bilag 3

Bilag 4

Bilag 5

Punkt 142: Orientering om tilladelse til KINTO Share (Toyota DK) om opstilling af udlejningscykler på Frederiksberg

05.14.30-G01-16-23

Resume

KINTO Share (Toyota Danmark A/S) har ansøgt om at opsætte batteridrevne udlejningscykler på Frederiksberg. Da ansøgningen opfylder de opstillede krav til at kunne drive udlejningscykelvirksomhed på Frederiksberg Kommunes areal, agter forvaltningen at give tilladelse hertil. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget tog orienteringen om, at der gives tilladelse til, at KINTO Share kan opstille elcykler til udlejning i Frederiksberg Kommune til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur, og Miljøområdet indstiller,

at orientering om, at der gives tilladelse til, at KINTO Share kan opstille elcykler til udlejning i Frederiksberg Kommune tages til efterretning

Sagsfremstilling

Den 1. januar 2021 blev der indført regler i færdselsloven for opstilling af mindre udlejningskøretøjer uden fast forretningssted. Mindre udlejningskøretøjer udgør for eksempel cykler og løbehjul. De nye regler betyder, at udbydere, der vil opstille cykler i Frederiksberg Kommune, skal have en aftale med kommunen. Kommunen kan ikke efter lovgivningen afvise ansøgere, der opfylder betingelserne for udlejning af cykler, ligesom kommunen ikke kan fastsætte en begrænsning for, hvor mange udlejningscykler, der må opstilles.

Forvaltningen har modtaget en ansøgning fra KINTO Share (Toyota Danmark A/S), som ønsker at opstille elcykler til udlejning i Frederiksberg Kommune på lige fod med de andre cykeludlejningsoperatører, som allerede opstiller cykler.

KINTO Share forventer, at der vil blive opsat cirka 200 delecycler på Frederiksberg, når ordningen er i fuld drift.

KINTO Share har drevet delebilsservice i både Frederiksberg og Københavns Kommuner i mere end 2,5 år og er godkendt til at opstille delecycler i København fra 1. oktober 2023. KINTO Share ønsker opstart fra 15. oktober 2023 på Frederiksberg.

Forvaltningen har gennemgået den indsendte ansøgning og kan på den baggrund konstatere, at KINTO Share lever op til de krav, som Frederiksberg Kommune ifølge lovgivningen kan stille til udlejningscykler.

Som de øvrige aktører vil KINTO Share skulle betale herfor.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at Kinto Share lever op til de opstillede vilkår samtidig med, at de har god erfaring med udlejningsvirksomhed. Forvaltningen agter derfor at give Kinto Share tilladelse til opstilling af udlejningscykler.

Økonomi

Da der indtræder en ekstra operatør på markedet efter gebyret er fordelt og betalt, indgår KINTO Shares gebyr ikke i det samlede administrationsgebyr. Der vil derfor være en øget indtægt på 13.194 kr. i 2023. I 2024 og frem fordeles administrationsgebyret på alle operatørerne.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget

Bilag

Bilag 1) Ansøgning om udlejningscykler - KINTO Share (Toyota DK)

Punkt 143: Affaldsgebyrer 2024

07.00.01-A00-6-23

Resume

Kommunalbestyrelsen skal med denne sag godkende affaldsgebyrerne for 2024. De foreslåede gebyrer medfører en stigning på gennemsnitligt 281 kr. pr. husstand. Stigningen kan primært tilskrives den ændrede praksis for afregning af moms samt generel pris og lønudvikling. Herudover er der taget højde for forventede driftsmæssige ændringer samt tidligere politiske beslutninger mv. De foreslåede gebyrer medfører desuden en afledt forøgelse af gebyret for virksomheder, der deltager i de kommunale affaldsordninger samt en fordobling af gebyret for kommunens institutioner med henblik på at gøre betalingen omkostningsægte.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,
at Gebyrblad 2024 godkendes.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,
at Gebyrblad 2024 godkendes.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen skal hvert år fastsætte affaldsgebyrerne for det næste år jævnfør affaldsaktorbekendtgørelsen § 15.

Der foreslås en række ændringer af affaldsgebyret for 2024. Ændringsforslagene skyldes primært,

1. at affaldsgebyret siden 2022 har været fritaget fra moms jf. nationale regler. Dette har medført et underskud på balancen mellem gebyrindtægter og udgifter på affaldsområdet svarende til ca. 10 mio. kr. (188 kr. per husstand)
2. pris- og lønfremskrivinger svarende til ca. 4 mio. kr. (75 kr. per husstand)
3. at der siden sidste års vedtagelse af affaldsgebyret er truffet politiske beslutninger svarende til 1,55 mio. kr. Effektiviseringer på driften gør, at det vurderes forsvarligt at nøjes med en gebyrstigning på ca. 1 mio. kr. (19 kr. per husstand)
4. en gennemgang af praksis i forventning om større krav til ensartethed mellem kommunerne fra det nyopstartede statslige Forsyningstilsyn, hvilket har konsekvenser for gebyret for kollegieboliger, kolonihaver og ejendomme med mobilsug
5. videreimplementering af de nye regler for virksomhedsaffald, der er trådt i kraft i 2023, som betyder, at virksomheder, der deltager i de kommunale ordninger skal betale husholdningsgebyret plus 15 pct., hvor de i 2023 betalte plus 10 pct.

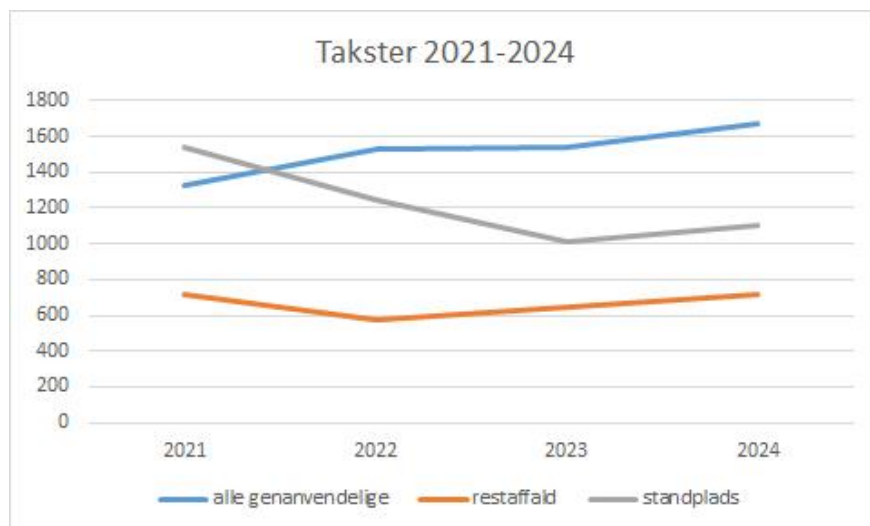
Moms

Landsskatteretten afsagde i oktober 2020 dom om, at kommunerne ikke må opkræve moms af gebyrer vedrørende husholdningsaffald. På den baggrund har Frederiksberg Kommune med effekt fra gebyropkrævningen for 2022 ikke opkrævet salgsmoms på affaldsgebyret for husholdninger. Kommunen har afventet et styresignal fra Skattestyrelsen i forlængelse af dommen. Skattestyrelsen sendte i november 2021 et styresignal i høring, men dette er endnu ikke endeligt. Kommunernes fremtidige administration af området er derfor fortsat usikker. Det gælder blandt andet den fremtidige praksis for fradrag for købsmoms på de ydelser, som affaldsområdet afregner med eksterne leverandører mv.

I 2022 og 2023 har affaldsgebyrerne været beregnet som hidtil, men uden moms, svarende til en 25 pct. nedsættelse af gebyrerne i forventning om statslig kompensation f.eks. i form af fuld momsfritagelse på affaldsområdet. Det er imidlertid ikke sket endnu, hvorfor forvaltningen vurderer, at gebyret for 2024 skal stige, så der ikke opbygges et stigende underskud. Forslaget til husholdningernes betaling for restaffald i 2024 svarer til, hvad der blev opkrævet i 2021 inkl. moms.

For så vidt angår de genanvendelige ordninger, er der siden 2021 sket en reel stigning i udgifterne. Det skyldes, at kommunen siden 2021 har arbejdet fokuseret med at øge indsamlingsmængderne i overensstemmelse med Ressource- og Affaldsplan 2026.

Figuren nedenfor viser udviklingen i husholdningernes faktiske betaling i 2021-2024. De relativt lave udgifter i 2022 og 2023 kan ses som et udtryk for, at der ikke var korrigeret for købsmoms.

Set i lyset af den allerede langstrakte afklaringsperiode afspejler forslaget til gebyrblad 2024 forvaltningens vurdering af, at det vil være rettidig omhu at rette op på de to seneste års ubalance, mens der afventes en endelig afklaring. Såfremt den endelige afklaring indebærer en kompensation fra staten, vil affaldsgebyret efterfølgende blive sat tilsvarende ned.

Konkret indebærer den foreslåede indregning af momspligtige udgifter, at gebyret for især restaffald, plast og genbrugsstationer foreslås at stige. De øvrige ordninger vil også blive reguleret, men her betyder momsen mindre, mens hensynet til den generelle balance, de indsamlede mængder mv. betyder mere. Ved regulering af gebyrerne sikres det, at gebyrerne er omkostningsægte. Se uddybning under hver enkelt affaldsordning i skemaet nedenfor.

Politiske beslutninger, der vedrører gebyret

På møde den 24. april 2023 besluttede Kommunalbestyrelsen, at gebyret stiger med 800.000 kr. svarende til ca. 15 kr. per husstand til drift af posedispensere, der skal lette adgangen til bioposer til sortering af madaffald i etageejendomme. Madaffald foreslås at stige med 40 kr. Den øvrige del af stigningen skyldes omkostninger til behandling af stigende mængder samt moms og pris- og lønfremskrivninger.

På mødet den 8. maj 2023 besluttede Miljø- og Trafikudvalget, at gebyret stiger med 750.000 kr. svarende til ca. 14 kr. per husstand. Stigningen skal dække øgede indsamlingsudgifter til direkte genbrug af storskrald. Grundet effektiviseringer på driften af ordningen foreslås ordningen at stige med kun ca. 4 kr. pr. husstand til trods for justeringer i relation til moms og pris- og lønfremskrivninger.

Samlet set var der således truffet beslutning om en stigning på 29 kr., hvilket det er lykkedes at nedbringe til 19 kr.

Dertil kommer, at midler til juridisk bistand mv. i forbindelse med selskabsgørelse af affaldsforbrændingen (jf. sag om Kommissorium for analyser om ARC, MTU 18. september 2023) på ca. 310 t. kr. er indregnet i de forelagte gebyrer på restaffald. Udgifter til juridisk bistand i forbindelse med selskabsgørelse af affaldsindsamlingen (jf. sag om Selskabsgørelse af renovation – principbeslutning om selskabskonstruktion, MTU 18. september 2023) på anslået 0,5-1,0 mio. kr. vil blive indregnet i kommende års gebyrer.

Forventninger til øget fokus på ensartethed i kommunernes praksis fra Forsyningstilsynet

Det nyoprettede Forsyningstilsyn, der skal føre tilsyn med kommunerne på affaldsområdet, vil gennemføre en revision af gebyrregnskaberne i 2024 eller 2025. Forvaltningen forventer, at dette vil give anledning til større fokus på beregningsforudsætninger, gennemsigtighed og ensartethed i gebyrberegningerne kommunerne imellem. På den baggrund foreslås en række ændringer i forhold til den hidtidige opkrævningspraksis

Det drejer sig om:

- Studerende, der bor på kollegie, betaler i dag 0,30 gange af affaldsgebyret for de genanvendelige ordninger pr. husstand. Den konstaterede affaldsmængde og de dertil knyttede omkostninger til indsamling heraf er imidlertid ikke lavere end for øvrige husstande. Dette vurderes ikke at stemme overens med kollegiernes faktiske træk på affaldsordningerne. På den baggrund vurderer forvaltningen, at kommunen ikke indenfor lovgivningens rammer kan fortsætte med at give rabat, hvorfor det foreslås, at alle husstande betaler samme gebyr. Det betyder en stigning fra 504,67 kr. til 1.668 kr. for genanvendeligt affald årligt pr. kollegiebolig. Som en mulig modvirkning til den forholdsvis store stigning, gør forvaltningen opmærksom på, at der er et stort potentiale for bedre sortering på kollegierne. Det betyder at beboerne ved forbedret sortering, kan nedbringe antal liter restaffald og dermed også den samlede regning for affaldshåndtering.

- Kolonihaverne betaler i 2023 0,25 gange gebyret for genanvendeligt affald. I og med at de får afhentet affald i 8 måneder om året, skal de fremadrettet betale 0,67 gange gebyret for genanvendeligt affald for at betalingen er omkostningsægte.
- Institutioner betaler i dag ca. 2,9% af de samlede omkostningerne til ordningerne for genanvendeligt affald. Institutionernes samlede forbrug svarer dog til ca. 6%, hvorfor deres omkostninger foreslås at stige, så det svarer til det samlede forbrug.

I 2023 betaler institutionerne 5,92 kr. pr. kvm, hvilket foreslås at stige til 12 kr. pr. kvm i 2024. Det vil f.eks. betyde, en stigning fra ca. 177.000 kr. til ca. 360.000 kr. for rådhuset som institution. For en stor skole betyder det en stigning fra ca. 50.000 kr. til ca. 100.000 kr. For en gennemsnitlig størrelse daginstitution betyder det en stigning fra ca. 6.000 kr. til ca. 12.000 kr. For kommunens største plejehjem vil det årlige gebyr stige fra 26.000 kr. til 53.000 kr. og for kommunens biblioteker som en samlet enhed er der tale om en stigning på 28.000 kr., idet de fremadrettet skal betale 55.000 kr.

Samlet set for alle kommunale institutioner og institutioner med driftsoverenskomst, der deltager i kommunens affaldsordninger, betyder det en stigning fra ca. 1,5 mio. kr. til ca. 3 mio. kr.

- Forvaltningen har modtaget og gennemgået de aktuelle mængder og udgifter i forbindelse med mobilsug. Kunderne med mobilsug betaler i dag 0,66 gange gebyr for beholderrumfang i forhold til almindelige beholdere til restaffald. Fra og med 2024 vil de skulle betale 0,8 gange gebyr for beholderrumfang for at gøre ordningen omkostningsægte. Dertil kommer, at mobilsug-kunder fremover vil skulle betale for den øgede beholderkapacitet, som de får stillet til rådighed i form af almindelige beholdere under nedbrud af mobilsug. Den ekstra beholderkapacitet skal betales jf. den almindelige afregning for restaffald pr. liter. Dette vil dække ekstra udgifter til opstilling, tømning og tilbagetagning af beholdere i forbindelse med nedbrud af mobilsug samt betaling for medgået tid i forbindelse med tømning af defekte sug.

Som konsekvens af de forventede øgede krav til gennemsigtighed i gebyrberegninger, fordelingsnøgler mv., der følger af oprettelsen af forsyningstilsynet, samt til forberedelse af den kommende selskabsgørelse af affaldsområdet samt ændringer i opkrævningspraksis (som følge af statens hjemtagelse af ejendomsskatteopkrævningen) er der behov for ansættelse af en ekstra medarbejder til økonomistyring på affaldsområdet. En ansættelse forventes at kunne nedbringe behovet for at tilkøbe ekstern konsulentbistand i forbindelse med de mange omstillingsprocesser på affaldsområdet i de kommende år. Stillingen er indregnet i det samlede forslag til affaldsgebyrer for 2024.

Nye regler for virksomhedsaffald

Nye nationale regler, der trådte i kraft 1. januar 2023 betyder blandt andet, at virksomheder nu har frit valg i forhold til, om de vil indgå i den kommunale ordning for restaffald eller alternativt benytte en privat transportør. Samtidig skal kommunen opkræve alle virksomheder særskilt, inkl. moms og til et højere gebyr end husholdningerne betaler. Det højere gebyr skal mindst svare til markedsprisen, og det skal dække kommunens omkostninger til ordningen. Kommunen kan vælge at gennemføre en markedsundersøgelse eller fastsætte gebyret til mellem 5 pct. og 15 pct. over niveauet for husholdningerne. Kommunalbestyrelsen har tidligere besluttet, at gebyret for virksomheder i 2023 skulle fastsættes til 10 pct.. Administration af ordningen har imidlertid vist sig at være dyrere end forventet. Det skyldes ikke mindst, at kommunen skal i dialog med en lang række virksomheder og ejendomme, der hidtil har betalt for både virksomhedsaffald og husholdningsaffald over ejendomsskatten. På den baggrund vurderer forvaltningen, at tillægget i 2024 skal udgøre 15 pct. for at sikre, at der er tale om reel markedspris.

Kommunens indtægt fra tillægget må ikke tilfalde den borgerbetalte del af affaldsområdet. Det er usikkert, hvor mange erhvervskunder der vil være i 2024, men forvaltningen anslår, at tillægget vil medføre en indtægt på ca. 1 mio. kr. årligt. Forvaltningen vurderer samtidig, at der i lyset af den nye opgave er behov for at opnormere med et årsværk til virksomhedsaffald fra 2024. Udgiften hertil kan finansieres via den indtægt, som tilfalder kommunen i form af tillægget på de 15 pct.

Justeringer af gebyret for hver enkelt ordning

Forslag til gebyrændringer for hver enkelt ordning er som vist i skemaet nedenfor. Under skemaet forklares stigningerne, som for hver enkelt ordning også tager højde for almindelige pris- og lønfremskrivninger samt de forhold omkring moms, revision og nye regler for virksomhedsaffald, der er beskrevet ovenfor.

Sammenligning af gebyret 2023 og 2024 for henholdsvis husholdninger og erhverv

Fraktion	Husholdning 2023	Husholdning 2024	Virksomhed 2023 (tillægges 25% moms)	Virksomhed 2024 (tillægges 25 pct. moms)	Bemærkning
----------	---------------------	---------------------	---	--	------------

Madaffald pr. år	276	316	304	363	Stigningen skyldes øgede mængder og udgifter til posedispensere samt moms.
Storskrald pr. år	175	180	193	207	Stigningen skyldes indsamling af direkte genbrug.
Haveaffald pr. år	50	50	55	58	Fastholdes uændret, men forventninger til øget indsamling i tråd med national lovgivning betyder en forventet stigning i 2025
Glas pr. år	97	90	107	104	En betydelig udvidelse af ordningen siden 2021 har kunnet gennemføres billigere end forventet grundet effektiv drift
Papir pr. år	62	50	68	58	Faldet skyldes faldende mængder af papir og effektivisering af ordningen
Pap pr. år	161	170	177	196	Stigningen skyldes primært moms og p/l
Plast pr. år	204	260	224	299	Stigning skyldes primært moms og p/l, der betyder mere her, da der er relativt store behandlingsomkostninger. Der er derfor opbygget et underskud på ordningen.
Metal pr. år	32	30	35	35	Faldet skyldes, at det har været muligt at effektivisere ordningen
Tekstiler pr. år	64	65	70	75	Gebyret fastholdes, da ordningen er ny og der ikke er opnået erfaringer med ordningen endnu. Justeringer sker i 2025, afhængigt af mængderne.
Farligt affald pr. år	87	100	96	115	Ordningen er udvidet betydeligt siden 2021, hvilket der er taget højde for i nuværende gebyrniveau. Stigningen skyldes primært moms og p/l
Genbrugsstation pr. år	222	295	*	*	Stigningen skyldes primært moms og p/l
Administration pr. år	82	62	90	71	Faldet skyldes, at ordningen har opbygget et

overskud bl.a. fordi flere udgifter er blevet fordelt på affaldsordningerne i overensstemmelse med reglerne på området

Total genanvendeligt affald	1.514	1.668	1.665	1.579
-----------------------------	-------	-------	-------	-------

Restaffald pr .100 liter om ugen pr. år	638	720	702	828	Stigningen skyldes højere udgifter til indsamling i 2022 og 2023 end forudsat, ligesom den manglende afklaring af en evt. statslig kompensation ift. ”momsdommen” har medvirket til underskud på ordningen. Der forventes færre udgifter i 2024, så gebyret skal muligvis nedsættes til næste år. Mobilsug volumen justeres til gange 0,8 mod tidligere 0,66 samt afregning for den konkrete volumen til restaffald i almindelige beholdere, der stilles til rådighed ved nedbrud af sug.
---	-----	-----	-----	-----	---

Restaffald pr. afhentningssted pr. år	990	1.100	1.089	1.265	Samme årsag som restaffald pr. 100 liter ovenfor.
---------------------------------------	-----	-------	-------	-------	---

*virksomhederne opkræves ikke årligt gebyr for benyttelse af genbrugsstationer, idet det opkræves pr. besøg.

Oversigt over gebyrer for genbrugsstation for virksomhederne

	Gebyr inkl. moms	Gebyr ekskl. moms
Personbil	160	128
Kassebil	270	216
Ladbil	270	216
Farligt affald 0-10 kg	145	116
Farligt affald 10-25 kg	265	212

Samlet indebærer ovenstående en årlig stigning i de budgetterede indtægter fra husholdningerne på ca. 15 mio. kr. svarende til 281 kr. per husstand. Udover de nævnte merudgifter som følge af indregning af købsmoms (ca. 10 mio. kr. svarende til 188 kr. per husstand) samt generelle pris- og lønfremskrivninger (ca. 4 mio. kr. svarende til 75 kr./husstand) indgår en række konkrete forudsætninger i beregningerne/fastsættelsen af gebyrerne. De væsentligste af disse forudsætninger listes nedenfor under hver enkelt affaldstype.

Særlige ydelser og sæргеbyrer

Gebyrerne for særlige ydelser og sæргеbyrer foreslås fastholdt på samme niveau som i 2023, idet disse gebyrer vurderes at være omkostningsægte. Dog foreslås følgende ændringer i noterne til Gebyrblad 2024 som følge af de foreslåede ændringer for kollegieboliger, kolonihaver og mobilsug:

Noter til Gebyrblad 2023 og 2024

2023

2024

1. Kolonihaver, der ikke benyttes i vinterperioden, betaler 0,25 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre.	1. Kolonihaver, der ikke benyttes i vinterperioden, betaler 0,67 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre.
2. Boligenheder, der anvendes til kollegium, betaler 0,3 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre.	Bortfalder
3. For benyttelse af mobilsuganlæg til restaffald betales 0,66 gange gebyr for beholderrumfang.	2. For benyttelse af mobilsuganlæg til restaffald betales 0,8 gange gebyr for beholderrumfang. Ved nedbrud af mobilsug betales herudover almindelig takst for antal liter stillet til rådighed i almindelige beholdere i den periode, hvor ejendommen gør brug af sådanne ekstra beholdere til restaffald.
4. Ved komprimering af affaldet i ophalercontainere med komprimering betales 2,5 gange beholderrumfang.	3. Ved komprimering af affaldet i ophalercontainere med komprimering betales 2,5 gange beholderrumfang

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at udkast til gebyrblad 2023 stemmer overens med tidligere politiske beslutninger, herunder Ressource- og Affaldsplan 2026.

Økonomi

Som konsekvens af sagen vil affaldsgebyret for genanvendelige fraktioner stige med 156 kr. pr. husstand, 100 liter restaffald vil stige med 82 kr. pr. år og gebyret for afhentningssted vil stige med 110 kr. Samlet set stiger gebyrerne med ca. 15 mio. kr. Gebyrstigningerne skyldes almindelig pris- og lønudvikling, politisk besluttede tiltag samt udvikling i ordningernes balancer, ændrede mængder mv. Gebyrerne for så vidt angår 2/3 af stigningen påvirket af ændret praksis for indregning af købsmoms. Denne praksis er dog usikker, idet forvaltningen fortsat afventer endeligt styresignal fra Skattestyrelsen.

Med henblik på at gøre ordningerne mere omkostningsægte for de forskellige brugergrupper og dermed undgå, at borgerne betaler for en del af virksomheders og institutioners affaldshåndtering, eller at en gruppe borgere betaler for en anden gruppe, indeholder forslaget endvidere en række specifikke ændringer listet herunder.

- For kollegieboliger betyder forslaget, at de skal betale almindeligt gebyr for genanvendeligt affald mod tidligere 0,3 gange almindelig takst
- For kolonihaver betyder forslaget, at de skal betale 0,67 gange gebyr for genanvendeligt affald mod tidligere 0,25
- For kunder med mobilsug betyder forslaget at de skal betale 0,8 gange beholderrumfang mod tidligere 0,66 gange beholderrumfang i forhold til almindelige beholdere til restaffald. Derudover skal de betale for den ekstra beholderkapacitet, som de får stillet til rådighed i forbindelse med nedbrud af mobilsug
- For virksomhederne betyder de foreslåede gebyrændringer en stigning fra plus 10 pct. til plus 15 pct. oveni takstniveauet for husholdningerne

For kommunens institutioner betyder forslaget, at taksten pr. kvm for genandeligt affald lidt mere end fordobles fra 5,92 kr. til 12 kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 144: Godkendelse af projektmateriale for monument ved Forum til minde om frihedskampen

20.04.02-G01-1-23

Resume

Med denne sag skal der tages stilling til den fortsatte proces for arbejdet med at etablere et mindesmærke for frihedskampen. Forvaltningen har modtaget supplerende projektmateriale og undersøgt placering og rammer for drift og vedligehold.

Beslutning

Miljø- og Trafikudvalget indstiller,

1. at projektmaterialet tages til efterretning, idet udvalget ønsker at de eksisterende bænke bevares som i dag og montre gøres mindre til en maksimal højde på 2 meter samt rykkes fri af bedene,
2. at der arbejdes videre med en placering på pladsen ud mod Rosenørns Allé,
3. at Frederiksberg Kommune afholder udgifter til afledt drift af monumentet finansieret inden for Miljø- og Trafikudvalgets ramme, idet der forelægges en sag herom, når omfanget er endelig kendt, og
4. at der meddeles anlægsbevilling på 0,2 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2023 under Miljø- og Trafikudvalget for at give tilskud til Foreningen Stjerne Radio, som har fået opgaven med at realisere værket.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at projektmaterialet tages til efterretning,
2. at der arbejdes videre med en placering på Julius Thomsens Plads ud for Forums hovedindgang,
3. at Frederiksberg Kommune afholder udgifter til afledt drift af monumentet finansieres inden for Miljø- og Trafikudvalgets ramme, idet der forelægges en sag herom, når omfanget er endelig kendt - og
4. at der meddeles anlægsbevilling på 0,2 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2023 under Miljø- og Trafikudvalget for at give tilskud til Foreningen Stjerne Radio, som har fået opgaven med at realisere værket.

Sagsfremstilling

Miljø- og Trafikudvalget udsatte den 21. august 2023 sagen efter drøftelse med henblik på besigtigelse. Besigtigelsen finder sted mandag den 18. september 2023.

Tidligere sagsfremstilling (21. august 2023)

Magistraten og Miljø- og Trafikudvalget besluttede på møder hhv. den 17. april og 27. marts 2023, at forvaltningen skulle gennemføre en dialog med Foreningen projekt Stjerne Radio om, hvorvidt denne kunne overtage det fulde arbejde med finansiering, etablering og drift af et mindesmærke for sabotageaktionen ved Forum omfattende projektstyring, organisering, indgåelse af nødvendige aftaler, fundraising mv. Det blev samtidig besluttet, at kommunens egenfinansiering til projektet - svarende til 200.000 kr. (afsat i Budget 21-22) kan anvendes til støtte til foreningens realisering af værket, idet nærmere vilkår skulle fastlægges. (Mødereferat er vedlagt som bilag 1).

Forvaltningen har efterfølgende været i dialog med Foreningen Stjerne Radio og fremsendte ultimo maj 2023 foreningen udkast til aftalevilkår for overtagelse af projektet, herunder for udbetaling af de 200.000 kr. På baggrund af en række justeringer i det fremsendte aftaleudkast bekræfter Stjerne Radio i mail af 8 august 2023, at foreningen ønsker at overtage projektet fsva. tilvejebringelse af finansiering og etablering af monumentet – og heraf afledt projektstyring samt organisering (kopi af mail er vedlagt som bilag 2). Foreningen fremsendte samtidig tidligere efterspurgte supplerende projektmateriale (vedlagt som bilag 3) samt foreningens vedtægter.

Det bemærkes, at forvaltningen er blevet informeret om, at der - siden udvalgets seneste behandling af sagen - er opnået yderligere støtte fra Grace Public Affairs med 10.000 kr., SH Grafik med 10.000 kr. og Sokkelund Café og Brasserie med 10.000 kr. Derudover har Stjerne Radio oplyst, at de har indledt dialog med flere yderligere parter, da den fulde finansiering ikke er tilvejebragt endnu.

Projektmateriale

Forvaltningen har, som nævnt, modtaget supplerende projektmateriale fra Stjerne Radio jf. bilag 3. Skulpturen af Max Bæklund udføres i 1:1 størrelse og udføres i støbejern og ølkassen udføres i metallegering.

Montrerne foreslås udført i en højde på 2,1 meter i cortenstål med lamineret sikringsglas. I de to store montrer vil

sabotagen af Forum og dens betydning for nyere dansk historie tænkt formidlet på skærme med opslag eller film. Belysningen tænkes udført som et wirehængt system på ca. 5 meter høje master (4 stk.) og et armatur farvesat som et armbind i rødt, hvidt og blåt.

Forvaltningen har spurgt til, om monterne kunne reduceres eller gøres lavere grundet en bekymring for Frederiksberg Kommunes fremtidige vedligeholdelse af glas og teknisk udstyr - og mhp. at monterne ikke tager opmærksomheden fra skulpturen, der er ca. 1,68 meter høj. Forvaltningen har desuden spurgt til, om forslaget om at udskifte belysning og bænke ved monumentet kunne udelades for hurtigere at kunne nå den fulde finansiering. Stjerne Radio har svaret, at de ikke ønsker at lave ændringer i forslaget.

Placering

Foreningen Stjerne Radio foreslår monumentet opstillet på Julius Thomsens Plads. Pladsen anvendes i dag til mange forskellige aktiviteter som ophold, mødested, boldspil, leg og hundeluftning. De tekniske forhold på stedet er undersøgt af forvaltningen. Under den nordlige del af Julius Thomsens Plads ligger et stort fjernvarmebygværk administreret og ejet af CTR. I den situation at CTR skal kunne udføre reparation af fjernvarmebygværk og ledninger i henhold til gældende servitut på arealet, skal Frederiksberg Kommune afholde udgiften i forbindelse med en eventuel flytning og genetablering af monumentet, og der må ikke etableres fast fundamenter. Udgifter forbundet med en evt. flytning og genetablering af monumentet anslås af forvaltningen til over 100.000 kr.

Ved sagens fremstilling til møde i By- og Miljøudvalget d. 15.juni 2020 foreslog forvaltningen en placering for et blivende monument på den cirkulære plads ud for hovedindgangen til Forum i parkens midterste område. Placeringen ligger dels fri af det underjordiske fjernvarmebygværk, og dermed reduceres risikoen for en udgift til eventuel flytning og genetablering af monument i forbindelse med drift af fjernvarmeanlæg. Dels vil placeringen være i kontakt med hovedindgangen, og monumentet vil blive set af de besøgende i Forum.

Stjerne Radio bemærker hertil, at foreningen ikke ønsker at ændre den foreslåede placering i den nordlige ende af Julius Thomsens Plads, da denne ligger synlig fra Rosenørns Alle (hvormed mange kan få glæde af monumentet) og tæt på et offentligt toilet. Stjerne Radio har desuden oplyst, at projektet planlægges med flytbare fundamenter.

Afledt drift

Forvaltningen er i dialog med Stjerne Radio om de supplerende projektdetaljer, der kan afdække de afledte driftsopgaver, herunder at disse har et rimeligt omfang. I lyset af foreningens relativt beskedne størrelse indstiller forvaltningen, at Frederiksberg Kommune varetager den fremadrettede drift, idet udgifter hertil vil kunne afholdes inden for Miljø- og Trafikudvalgets ramme (der er ikke afsat midler specifikt til driften af monumentet). Omfanget af driftsomkostningerne er fortsat under afklaring. Der vil blive forelagt en sag herom, når omfanget er endelig kendt.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at projektmaterialet er fyldestgørende. Forvaltningen vurderer ligeledes, at en placering af monumentet ved Forums hovedindgang vil nedbringe risici i forhold til det underjordiske fjernvarmeanlæg og placere monumentet i synlig kontakt med de besøgende i Forum.

Forvaltningen vurderer, at Frederiksberg Kommune vil kunne varetage driften af monumentet. Forvaltningen vurderer yderligere, at projektet vil kunne indvies til efteråret 2023, som Stjerne Radio ønsker, såfremt den tilstrækkelige finansiering er tilvejebragt på det tidspunkt.

Økonomi

Der er med Budget 21-22 afsat rådighedsbevilling på 200.000 kr. i anlægsmidler som kommunalt bidrag til mindesmærket, idet de resterende midler skal fondsfinansieres. Rådighedsbeløbet er overført til Budget 2023 pga. "forsinkelser i projektet".

Hvis indstillingen tiltrædes meddeles anlægsbevilling på 0,2 mio. kr. i 2023 finansieret af det afsatte rådighedsbeløb under Miljø- og Trafikudvalget. Dermed er hele rådighedsbeløbet anlægsbevilliget.

Udgifter til afledt drift vil blive afholdt inden for Miljø- og Trafikudvalgets ramme, idet der forelægges en sag herom, når omfanget er endelig kendt.

Det bemærkes, at tilskuddet til Foreningen Stjerne Radio på 0,2 mio. kr. er blevet udbetalt i august 2023. Midlerne er brugt i overensstemmelse med formålet og Magistratens beslutning af 17. april 2023.

Borgmesterpåtegning

Det bemærkes, at der i 2023 er afholdt 0,2 mio. kr. i udgifter uden at der har været meddelt anlægsbevilling fra kommunalbestyrelsen. Der er tale om en teknisk fejl, som i praksis ikke har haft nogen betydning

Behandling

Miljø- og Trafikudvalget, Magistraten, Kommunalbestyrelsen

Historik

Indstilling 21. august 2023, pkt. 129:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at projekt materialet tages til efterretning,
2. at der arbejdes videre med en placering på Julius Thomsens Plads ud for Forums hovedindgang,
3. at Frederiksberg Kommune afholder udgifter til afledt drift af monumentet finansieres inden for Miljø- og Trafikudvalgets ramme, idet der forelægges en sag herom, når omfanget er endelig kendt - og
4. at der meddeles anlægsbevilling på 0,2 mio. kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2023 under Miljø- og Trafikudvalget for at give tilskud til Foreningen Stjerne Radio, som har fået opgaven med at realisere værket.

Beslutning fra Miljø- og Trafikudvalget 2022-25, 21. august 2023, pkt. 129:

Sagen blev udsat efter drøftelse med henblik på besigtigelse.

Punkt 145: Lukket

00.17.20-A00-1-15

Punkt 146: Lukket

07.00.00-A00-11-22

Punkt 147: Lukket

07.18.00-G01-3-23